

Perspectievennota

2020-2023

Inhoud

Leeswijzer	5
Visie gemeente Bergeijk	6
Coalitieakkoord	8
Samenvatting en voorstel college	9
1. Inleiding	10
2. Financiële kaders begroting	14
3. Financiële positie	18
4. Financieel overzicht beleidsitems	21
5. Toelichting beleidsitems	25
6. Ruimte voor beleid, dekkingsmogelijkheden	36
Bijlagen	39

Leeswijzer

Hierbij bieden wij u de Perspectievennota 2020-2023 aan. Met de Perspectievennota start feitelijk de begrotingsvoorbereiding voor het jaar 2020. De Perspectievennota heeft als doel om u op hoofdlijnen te informeren over de beleidsmatige en budgettaire ontwikkelingen die van belang zijn bij het opstellen van de begroting. Deze Perspectievennota stelt daarmee feitelijk de kaders voor het opstellen van de Programmabegroting 2020-2023.

In de commissie ABZ van 13 juni 2019 wordt de PPN 2020-2023 behandeld waarna deze ter vaststelling in de gemeenteraad van 2 en 4 juli 2019 voorligt.

De voorliggende nota geeft een actueel beeld van de financiële positie van de gemeente Bergeijk en geeft een voorzet om te komen tot een kaderstelling voor de begroting 2020 en meerjarenbegroting 2021-2023.

De Perspectievennota bevat een actualisatie van het bestaand beleid en voorstellen voor nieuw beleid. Daarnaast zijn de “draaiknoppen” in beeld gebracht waarmee ruimte voor beleid gecreëerd kan worden.

Hoe is deze perspectievennota opgebouwd?

Allereerst is de toekomstvisie van de gemeente beschreven. Vervolgens is het coalitieakkoord één op één overgenomen in deze perspectievennota.

Dit wordt gevolgd door een samenvatting en voorstel van het college. Het voorstel gaat daarbij in op het verstrekken van een opdracht aan het college om met de input van deze Perspectievennota een voorstel tot een sluitende begroting 2020 aan de raad voor te leggen.

Hierna treft u een inleiding aan waarin ook relevante beleidsontwikkelingen zijn gepresenteerd. Deze zijn in veel gevallen nog niet in een financieel perspectief te plaatsen.

In het hoofdstuk Financiële kaders begroting zijn de financiële uitgangspunten opgenomen die toegepast moeten worden bij het opstellen van de programmabegroting 2020. Hoe de gemeente er in financieel opzicht voor staat wordt vervolgens beschreven in het hoofdstuk Financiële positie. Hierna wordt een financieel overzicht gegeven van alle beleidsitems met toelichting, die financiële effecten hebben op het begrotingsbeeld.

Gezien de opgaaf waar we voor staan zijn in een apart hoofdstuk dekkingsmogelijkheden benoemd.

Visie gemeente Bergeijk

Inleiding

De gemeenteraad van Bergeijk heeft op 27 juni 2017 de bestuurlijke toekomstvisie vastgesteld na een intensief proces met inwoners, ondernemers, maatschappelijk middenveld, onderwijs en omliggende gemeenten. Tijdens dit proces zijn de ambities, opgaven en uitdagingen opgehaald. Samenvattend komt hieruit naar voren dat Bergeijk zich kenmerkt door een sterke sociale cohesie en bruisend verenigingsleven. Iedere kern heeft een uitstekend voorzieningenniveau. Problemen worden doorgaans op kernniveau opgelost. Bergeijk is bestuurlijk stabiel, financieel gezond en heeft een robuuste ambtelijke organisatie. Het gaat goed in Bergeijk. Bergeijk kenmerkt zich door een krachtige gemeenschap die in staat is een bijdrage te leveren aan het realiseren van deze ambities en opgaven. De wijze waarop daar invulling aan gegeven wordt is vanuit bestuurlijke zelfstandigheid en een duurzame samenwerking met de Kempengemeenten.

In de toekomstvisie zijn in paragraaf 3.1 de **ambities, opgaven en uitdagingen** als volgt geformuleerd:

Het behoud van de leefbaarheid in de kernen

Het behoud van de leefbaarheid in de kernen kan worden gezien als dé kernambitie en tegelijkertijd een grote opgave voor de gemeente Bergeijk. Cruciaal voor het behoud van de leefbaarheid is het op peil houden van het voorzieningenniveau met aandacht voor jong en oud. Ook de ruimtelijke ontwikkeling verdient aandacht. Door de toename van het aantal 65-plussers zal de behoefte aan eenpersoonswoningen toenemen en om jongeren te kunnen behouden, zal ook op hen de woningvoorraad afgestemd moeten worden. Voor de leefbaarheid en dynamiek in de kernen is daarnaast de bereikbaarheid cruciaal. Ontsluiting van de kernen door openbaar vervoer, via de weg, maar ook door het verbeteren van het fietspadennetwerk is belangrijk. Richting Eindhoven, maar bijvoorbeeld ook België waar mensen werken en studeren. Tot slot verdient het evenwicht tussen de agrarische functie en leefbaarheid van het landelijke gebied (aantrekkelijk woonklimaat) de aandacht.

Het zijn van een groene en duurzame gemeente

De ambitie een groene en duurzame gemeente te zijn staat in relatie tot de leefbaarheid, maar is dusdanig belangrijk dat deze ambitie ook op zichzelf aandacht verdient. In de geest van het rentmeesterschap wordt een goede zorg voor de natuur en het doel in 2025 energieneutraal te zijn als een belangrijke ambitie gezien. Daarnaast is er de wens om meer toeristen naar het gebied te trekken en om in te zetten op een aantrekkelijk leefklimaat voor de mensen die werkzaam zijn in het stedelijk gebied. De geschetste ambities zijn grensoverschrijdend en beperken zich niet alleen tot Bergeijk. Daarmee is feitelijk sprake van een regionale opgave op dit punt. Voor Bergeijk liggen samenwerkingsmogelijkheden binnen de Kempen (westen) en met Valkenswaard (oosten) voor de hand, maar ook richting België (bijvoorbeeld Lommel) zijn er mogelijkheden.

Het zijn van een zelfstandige gemeente

De gemeente Bergeijk heeft de ambitie een zelfstandige gemeente te blijven. Zowel het bestuur en het ambtenarenapparaat als ook de inwoners delen deze ambitie. De heersende opvatting is dat Bergeijk er goed voor staat en er daardoor geen noodzaak is tot herindelen met andere gemeenten. Daarnaast bestaat er de zorg dat een herindeling ten koste gaat van het bestuurlijk contact met de burger. Bergeijk is er juist van overtuigd dat dit contact met de burger - te realiseren door de schaal die Bergeijk nu heeft - essentieel is bij het samen met de burgers blijven oppakken van de ambities en het aangaan van diverse uitdagingen. De ambitie zelfstandig te willen blijven brengt op sommige thema's opgaven en uitdagingen met zich mee. Bijvoorbeeld kijkend naar de transitie rond de gemeentelijke taken op het sociale domein en rond de komst van de Omgevingswet. Deze vragen om een grotere en andere inzet van bestuur, ambtenaren én inwoners.

Het behoud van de financiële kracht van de gemeente

Bergeijk staat er financieel solide voor. Maar om aan alle ambities en opgaven te kunnen voldoen, is het belangrijk als gemeente financieel krachtig te blijven. Het behoud van de financiële kracht van de gemeente is cruciaal voor het op peil houden van het voorzieningenniveau, maar ook cruciaal voor het blijven van een zelfstandige gemeente. Er ligt een opgave in het zo optimaal mogelijk beheren en benutten van de binnen Bergeijk bestaande stille reserves. Bergeijk heeft op dit punt inmiddels een eigen visie ontwikkeld.

Het omgaan met regionale bestuurlijke ontwikkelingen

Bergeijk heeft een sterke ambitie zelfstandig te willen blijven. Het omgaan met opgaven en uitdagingen vanuit die wens vraagt alleen daarom al om een sterke regionale strategie. De regio is in ontwikkeling, zowel op het niveau van de Kempen als op het niveau van de Metropoolregio Eindhoven. Gemeenten in de regio denken na over hun bestuurlijke toekomst, nieuwe samenwerkingen doen hun intrede en de samenwerkingen binnen de Kempen (GRSK, Kempencommissie) en de Metropoolregio wordt heroverwogen. Daarnaast bestaat er in de regio een beeld van Bergeijk als een gemeente met van oudsher een relatief gesloten en defensieve houding richting de regio. De geschetste ontwikkelingen en de niet altijd voor toekomstige samenwerking constructieve beeldvorming vragen om een sterke visie op de rol van Bergeijk in de regio.

Economie en werkgelegenheid

Bergeijk en de regio zitten economisch gezien in de lift en de werkloosheid is laag. Wel is de structuur van de economie aan het veranderen en is sprake van urbanisatie. Dit heeft onder andere gevolgen voor de woningmarkt, de arbeidsmarkt en de positie daarop van de inwoners van Bergeijk. Daarnaast stellen deze ontwikkelingen eisen aan de bereikbaarheid en digitale infrastructuur van Bergeijk. Op deze gebieden ligt de komende jaren een continue opgave om zo goed mogelijk te blijven profiteren van en bijdragen aan de regionale economische ontwikkeling.

Transitie gemeentelijke organisatie

De kracht van Bergeijk zit in de gemeenschap. Binnen de gemeente leeft de ambitie om waar mogelijk gebruik te maken van deze kracht. Dit vereist een faciliterend gemeentebestuur en een faciliterende organisatie die de gemeenschap nog meer in zijn kracht zet. Ook van de raad wordt een actuele visie verwacht op deze relatie tussen gemeente en inwoners. Ga actief met de gemeenschap in gesprek wat leefbaarheid betekent. Bouw daarnaast, onder andere door het ontwikkelprogramma ambtenaar 3.0, verder aan een gemeentelijke organisatie met een zelfde faciliterende houding.

Coalitieakkoord

Coalitieakkoord CDA – VVD 2018-2022

Samen Doen!

Levendig, Duurzaam, Betrokken

Gemeente Bergeijk, bestaande uit 6 kernen, kent een krachtige samenleving met betrokken inwoners. Een gemeente die zich kenmerkt door verschillende initiatieven waarin ieder zijn rol heeft om de samenhang te bevorderen. Dit is ook de wijze waarop wij als coalitie onze ambities willen uitvoeren; samen met onze inwoners, ondernemingen, verenigingen en maatschappelijke partners.

Samen willen wij de uitdagingen en opdrachten op het gebied van leefbaarheid voortvarend aanpakken. Daarbij is ruimte voor eigen initiatieven. Inwoners, verenigingen en gemeenschapshuizen kunnen hier een belangrijke rol in spelen.

Bergeijk is een groene gemeente en hierin blijven we investeren. De kwaliteit van de leefomgeving en het openbaar gebied willen we op niveau houden. We delen de ambitie om de komende vier jaar concrete doelen te stellen en stappen te zetten om tot een toekomstbestendig duurzaam Bergeijk te komen.

In de gemeenteraad wordt er op constructieve wijze door de politieke partijen samengewerkt. De focus in dit coalitieakkoord ligt op de ambities en speerpunten, waarbij we ruimte willen laten voor debat. Zo doen we recht aan de democratie.

De strategische koers voor Bergeijk wordt bepaald door het versterken van de lokale gemeenschappen. We zijn van mening dat gemeente Bergeijk de juiste organisatiegrootte heeft om gemeentelijke taken en opgaven goed te kunnen uitvoeren. Om de lokale gemeenschappen te kunnen versterken moet de afstand tussen inwoners en bestuurders klein zijn. Zo kunnen we initiatieven de ruimte geven en de gemeenschap in hun kracht zetten.

De bestuurskracht van Bergeijk is goed op orde. Ook financieel staat de gemeente er goed voor. We zoeken de samenwerking in de regio om doelen te bereiken die voor een individuele gemeente moeilijk zijn te realiseren. De samenwerking met de Kempengemeenten willen we intensiveren en verbeteren om zo krachten te bundelen op bovenlokale thema's en uitdagingen.

Kortom: Samen Doen!

In bijlage 1 is de uitwerking van het Coalitieakkoord CDA – VVD 2018-2022 “Samen Doen!” opgenomen

Samenvatting en voorstel college

De meerjarenbegroting 2020-2022 behorende bij de vastgestelde geamendeerde programmabegroting 2019 is vastgesteld op 30 oktober 2018. Voor 2020 sloot deze met een negatief saldo van € 22.000. Tussentijds is er een aantal besluiten genomen door de raad met structurele begrotingseffecten.

- Raadsvoorstel Begrotingswijziging Aquinohuis
- Raadsvoorstel Belastingverordeningen 2019
- Raadsvoorstel Budgetoverheveling 2018 2019
- Raadsvoorstel BORA III Focus
- Raadsvoorstel Evaluatie gemeenschapshuizen
- Raadsvoorstel Formatie

Door deze besluiten daalt het begrotingssaldo 2020 naar negatief € 146.000. Met de perspectievennota 2020-2023 geven we een nieuwe doorkijk. Hierbij continueren wij de lopende plannen en houden wij rekening met relevante ontwikkelingen.

De financiële positie van de gemeente is solide. Onze ambities zijn echter groot. Er worden veel inspanningen verricht om de klimaatdoelstellingen te behalen. Ook de uitdagingen in het sociaal domein en het op orde brengen c.q. houden van onze openbare ruimte vergen flinke inspanningen. Voor de toekomst van de Kattendans moeten belangrijke keuzes gemaakt worden. Keuzes die substantiële consequenties kunnen hebben voor het financieel meerjarenperspectief. In dit proces zal de raad komende maanden intensief worden betrokken. De meicirculaire 2019 is nog niet verwerkt in de Perspectievennota. Voor de raad hebben wij alle voorstellen in beeld gebracht. Ook de “draaiknoppen” om ruimte te creëren voor uitvoering van het nieuwe beleid. Het college heeft er alle vertrouwen in dat uw raad richting geeft aan de voorstellen zodat bij de opstelling van de begroting 2020 hiermee rekening gehouden kan worden.

De Perspectievennota heeft als doel te komen tot een sluitende begroting voor het jaar 2020. Het gepresenteerde beeld voor 2020 laat een, op een begroting van ca. € 48 miljoen, tekort zien van ca. € 235.000. Dit is ca. 0,5%. De toezichthouder zal met name toetsen of de begroting 2020 structureel in evenwicht is. Op basis van de voorliggende PPN-2020-2023 is het structurele beeld positief. Het negatieve resultaat wordt veroorzaakt door eenmalige lasten. De toets van de provincie op het structureel in evenwicht zijn is daarom naar verwachting positief.

De perspectievennota 2020-2023 geeft een totaalbeeld van alle financiële ontwikkelingen binnen bestaand beleid (BB). Dit wordt aangevuld met nieuw beleid (NB). Daarnaast zijn mogelijke dekkingsbronnen in beeld gebracht. Hiermee kan ruimte voor beleid (RB) gecreëerd worden. Het is aan uw raad om daarin keuzes te maken.

Wij stellen uw raad voor om richtinggevende uitspraken te doen en om

- 1 de financiële kaders zoals opgenomen in hoofdstuk 2 vast te stellen
- 2 het college de opdracht te verstrekken om voorstellen te doen voor een sluitende begroting 2020 waarin:
 - a. Het bestaande beleid is opgenomen
 - b. Financiële ruimte beschikbaar is voor door de raad geprioriteerd nieuw beleid.

Het college heeft er alle vertrouwen in dat uw raad concreet richting geeft zodat het begrotingsproces voorspoedig kan verlopen. De richting die uw raad geeft, samen met de laatste beleidsontwikkelingen, vormen de basis voor het college om te komen tot een voorstel voor een sluitende begroting.

1. Inleiding

Met deze PPN geeft de raad de kaders en prioriteiten mee aan het college om de programmabegroting 2020-2023 voor te bereiden. De programmabegroting wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad in haar vergadering van 29 en 31 oktober 2019.

De perspectievennota 2020-2023 heeft als vertrekpunt de programmabegroting 2019-2022. Dit betekent voortzetting van het bestaande beleid. In deze perspectievennota worden de financiële kaders vastgelegd voor de meerjarenraming 2020-2023.

Na de vaststelling van de programmabegroting 2019-2022 zijn er bijstellingen geweest, voortkomend uit raadsbesluiten. Het is daarom goed om te weten wat de stand van zaken is tot en met de raadsvergadering van 18 april 2019. Dit vormt de basispositie in deze notitie voor de komende jaren. De in juni / juli 2019 te behandelen jaarrekening 2018 sluit met een, voorlopig positief saldo van € 983.000. De 1^e Burap 2019 laat een verwacht begrotingsaldo 2019 zien van € 471.000 negatief.

Ontwikkelingen

Een aantal relevante ontwikkelingen zijn nog niet financieel vertaald in deze PPN.

- **Strategische Agenda Kempen**

In september 2018 is door de raden van Bergeijk, Bladel en Eersel een besluit genomen om zelfstandig te blijven. De 5 gemeenteraden van de Kempen hebben gezamenlijk de colleges opdracht gegeven om te komen tot een inhoudelijke strategische Kempenagenda. Er is een werkgroep geformeerd, bestaande uit een ambtelijke afvaardiging van alle vijf Kempengemeenten en onder leiding van de burgemeester van Oirschot. Dhr. P. van Geel is als procesbegeleider betrokken bij het tot stand komen van de strategische agenda. Besluitvorming over de strategische Kempenagenda is voorzien medio 2019. Vanaf september zal gestart worden met de vervolgo opdracht, het invulling geven aan de 'hoe' vraag.

- **GRSK**

De gemeentesecretarissen vervolgen de discussie over de toekomst van de samenwerking. Het betreft een brede discussie over de governance in de toekomst van de samenwerking Kempen op alle onderdelen welke nu bij de samenwerking Kempen zijn ondergebracht. Deze discussie wordt gezien in samenhang met de ontwikkeling van een strategische agenda voor de Kempen.

- **Gemeentefonds**

In juni 2018 heeft de minister van Binnenlandse Zaken aan de Tweede Kamer gemeld te werken aan een herziening van het totale gemeentefonds per 2021. Met deze herziening van het gemeentefonds wordt onder meer beoogd om de vastgestelde knelpunten in de verdeling van de middelen voor het sociaal domein op te lossen.

De afgelopen maanden hebben diverse voorbereidende onderzoeken plaatsgevonden en eind maart zijn de daadwerkelijke verdeelonderzoeken van start gegaan. Daarmee is een volgende fase in de herziening ingegaan.

Het is de bedoeling om de nieuwe verdeelmodellen in 2021 in te voeren. Dat betekent dat de uitkomsten van het verdeelonderzoek in de meicirculaire van 2020 worden gepubliceerd.

Daarnaast trekt het kabinet honderden miljoenen extra uit voor jeugdzorg. Daarmee komt het tegemoet aan de klacht van gemeenten dat zij te weinig geld hebben voor hulp aan jongeren met psychische of gedragsproblemen. Voor 2019 zou het gaan om € 350 miljoen, de jaren daarna 190 miljoen per jaar. De verdeling zal naar verwachting via de meicirculaire 2019 bekend worden.

- **Waterlaat 7**

In de begroting is opgenomen dat dit jaar de bestemmingsplanprocedure van bedrijventerrein Waterlaat 7 wordt afgerond. Verwacht wordt dat de eerste kavels in 2020 geleverd kunnen worden. Gelijktijdig met een voorstel tot vaststelling van een nieuw bestemmingsplan, dat staat gepland eind 2019, wordt de grondexploitatie vastgesteld.

- **Omgevingswet**

De Omgevingswet gaat in op 1 januari 2021. Met deze wet willen we de fysieke leefomgeving verbeteren. Doelen:

- Meer afwegingsruimte om lokaal te besluiten over de leefomgeving
- Groter inzicht van betrokkenen in wat wel en niet waar mag
- Snellere en betere besluitvorming: door betere informatie
- Meer integrale aanpak: samenhangende benadering in beleid, regelgeving en besluitvorming over de leefomgeving

Samen met de Kempengemeenten werkt de gemeente Bergeijk aan de invoering van de Omgevingswet. Bergeijk heeft hierin zowel bestuurlijk als ambtelijk een voortrekkersrol. De invoering vraagt om een stapsgewijze aanpak, gericht op inhoud en proces. Met de Omgevingswet kunnen gemeenten eigen ambities vormgeven. De opgave bestaat grofweg uit drie elementen:

1. Kerninstrumenten voor het hele fysieke domein: Omgevingsvisie, decentrale regels (zoals het Omgevingsplan op gemeentelijk niveau), programma's, omgevingsvergunning. Uitgangspunt: vanuit ambitie en algemene regels gebiedsgericht werken.
2. Anders werken: De Omgevingswet is veel meer dan een juridische oefening. Gemeenten moeten anders denken en werken. Door de integrale benadering van de leefomgeving, meer bestuurlijke afwegingsruimte, meer nadruk op participatie en samenwerking, en de benadering vanuit de initiatiefnemer. Dit heeft grote gevolgen voor de hele organisatie en voor de bestuurscultuur.
3. Digitaal Stelsel Omgevingswet: Het nieuwe online loket is straks dé plek met alle informatie over de fysieke leefomgeving. Initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden kunnen hier zien wat kan en mag, via kaartmateriaal, vragenbomen, omgevingsplannen en verordeningen. Via het loket kun je aanvragen indienen, meldingen doen, digitaal samenwerken aan plannen en werken aan co-creatie. Hiermee ondersteunt het Digitaal Stelsel (Landelijke Voorziening en collectief gemeentelijke voorzieningen) de doelen van de nieuwe Omgevingswet. Dit betekent dat basisregistraties, zaakgericht en ketengericht werken op orde is.

- **Kattendans**

In nauw overleg met de Stichting Gemeenschapswerk Bergeijk is in samenwerking met een extern adviseur een Programma van Uitgangspunten (PvU) voor de renovatie van De Kattendans opgesteld. Op basis van dit PvU moet besluitvorming plaatsvinden over de volgende stap in het proces om te komen tot een toekomstbestendige gemeenschapshuis- en theaterfunctie in De Kattendans.

Op basis van het PvU wordt op dit moment hard gewerkt aan de voorbereiding van besluitvorming in het college over het voorstel dat aan de gemeenteraad hierover kan worden gedaan. Het college wenst de gemeenteraad tussentijds al te informeren over de inhoud van het PvU en de inhoud van een voorgenomen raadsvoorstel op dit onderwerp. Daarbij wil het college inventariseren welke vragen er op basis van deze informatie nog leven onder de leden van de raad- en raadscommissies die beantwoord moeten worden om tot besluitvorming in de gemeenteraad te komen. Daarvoor wordt in overleg met de griffie een informatieavond ingepland in juni 2019. Een raadsvoorstel kan vervolgens na de zomer ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden aangeboden.

- **Pilot Samen Slim Zorgen Thuis**

De gemeente is in de pilot Samen Slim Zorgen Thuis vooralsnog inhoudelijk en niet financieel betrokken. Het project heeft tot doel om mensen op te leiden tot thuisondersteuner en het onderwijs op het gebied van zorg onder te brengen in Bergeijk (locatie: Aquinohuis). Momenteel wordt het project, samen met partners en de provincie, verder uitgewerkt. Er is sprake van inzet van gemeentelijke capa-

citeit. Inzet van de thuisondersteuner (functie waarvoor wordt opgeleid) is gericht op taken die binnen de reguliere taakstelling van de Wmo vallen. Hoe dit er precies uit gaat zien is momenteel nog een witte vlek waar de pilot periode (welke bekostigd wordt door de provincie) uitsluitsel over kan geven.

- **Meerjaren Beleidskader Jeugdhulp**

Het huidige Meerjarenbeleidskader Jeugdhulp in de Kempen loopt tot en met het jaar 2019. Op dit moment worden voorbereidingen getroffen voor het nieuwe beleidskader. Daarin wordt beleidsmatig ingezet op een intensivering van de samenwerking met onderwijs. In Bergeijk wordt onderzocht op welke wijze de preventieve jeugdhulp onder te brengen in de kindcentra. In juni wordt in een raadsinformatiebijeenkomst het kader opgehaald voor (financiële) uitgangspunten.

- **Doordecentralisatie Beschermd wonen / Maatschappelijke opvang.**

Het Rijk heeft besloten dat de verantwoordelijkheid voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang per 1-1-2021 over gaat van de centrumgemeenten naar alle individuele gemeenten. Dit heeft zowel organisatorisch als financieel gevolgen voor het sociaal domein. Samen met 15 gemeenten in de regio (waaronder centrumgemeente Eindhoven) worden de nodige voorbereidingen voor deze doordecentralisatie getroffen.

Landelijk wordt er gewerkt aan een objectief verdeelmodel voor Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Begeleiding. Er zijn nog onduidelijkheden voor wat betreft de verdeling van de middelen. Op basis van voorlopige cijfers zullen we ongeveer € 900.000 extra gaan ontvangen vanuit het Rijk. We weten echter niet welke kosten vanuit de centrumgemeente naar onze gemeente komen.

Vooralsnog gaan we uit van een neutrale verschuiving van kosten van centrumgemeenten naar individuele gemeenten. Dit zal de komende tijd duidelijk moeten worden.

- **Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)**

Per 1 januari 2020 wordt de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) ingevoerd. De Wvggz gaat de Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Bopz) vervangen. De nieuwe wet biedt handvatten om meer ambulante en preventieve hulp te bieden aan mensen met geestelijke problemen die niet vrijwillig in zorg gaan.

De Wvggz regelt de voorwaarden voor zorg en eventuele opname bij psychische problemen. De wet biedt meer instrumenten voor zorg op maat: verplichte zorg zo kort als mogelijk en zo lang als noodzakelijk. Uitgangspunt blijft dat iemand alleen na het oordeel van een rechter tegen zijn wil opgenomen kan worden.

De financiële gevolgen van deze wet zijn (nog) niet inzichtelijk. De komende tijd wordt er gewerkt aan het beleidsmatige en organisatorische aspect van deze wet.

- **Abonnementstarief Wmo**

De eigen bijdragesystematiek van de Wmo is per 1 januari 2019 vervangen door een abonnementstarief van € 17,50 per vier weken voor een huishouden dat gebruik maakt van een Wmo-voorziening. Om deze vereenvoudiging en verlaging te co-financieren, is vanuit het Regeerakkoord een bedrag van € 143 miljoen in 2019 oplopend naar structureel € 145 miljoen vanaf 2023 ter beschikking gesteld. Het Rijk heeft met de VNG afgesproken dat gezamenlijk zal worden verkend hoe inhoudelijk een uitvoerbare regeling kan worden vormgegeven.

Het 'abonnementstarief' is eenvoudig, waardoor de administratie minder complex wordt. Het betekent echter wel dat er gebroken wordt met het principe 'bijdragen naar draagkracht'. We kunnen concluderen dat dit leidt tot een toename van de vraag naar voorzieningen en dus tot extra kosten, naast de lagere opbrengst aan eigen bijdragen. Indicatief is hiervoor reeds meerjarig een kostenstijging c.q. inkomstenvermindering van € 150.000 opgenomen in de begroting 2019-2022. In deze PPN vindt bijstelling plaats op basis van aangeleverde gegevens van de ISD.

- **Aanbesteding Taxbus**

De bestaande contracten voor Taxbus lopen op 1 maart 2020 af. Om het vervoer voor de Wmo-doelgroep te continueren zal in 2019 het Taxbus vervoer opnieuw moeten worden aanbesteed.

Mogelijk dat deze nieuwe aanbesteding ook in financiële zin consequenties zal hebben. Dit is echter nog niet inzichtelijk. Afhankelijk van de planning en de definitieve gunning wordt dit opgenomen in de begroting 2020-2023 of de 1^e Burap 2020.

2. Financiële kaders begroting

Algemeen

Het algemene uitgangspunt is een sluitende begroting. Wettelijk gezien hoeft alleen het 1^e begrotingsjaar structureel sluitend te zijn. Als dit niet het geval is moet de begroting meerjarig (laatste jaarschijf) structureel sluitend zijn. Wij streven naar een begroting die in het begrotingsjaar 2020 sluitend is.

Aandachtspunten toezichthouder

Jaarlijks bracht de provincie een begrotingscirculaire uit met daarin een aantal vaste onderwerpen. Dit naast een aantal specifieke onderwerpen. Deze vaste onderwerpen worden niet meer in de circulaire opgenomen maar vinden een plaats in het nieuwe Gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK). Het nieuwe GTK wordt in mei vastgesteld. De belangrijkste specifieke onderwerpen die zijn opgenomen in de circulaire zijn:

- Toets of de ramingen m.b.t. het sociaal domein reëel zijn inclusief eventuele bezuinigingsmaatregelen en taakstellingen
- Toets of er sprake is van een opschuivend meerjarenperspectief
- Lasten nieuw beleid/investeringen structureel en reëel ramen. De onder uitputting kapitaallasten dient opgenomen te worden in het overzicht van incidentele baten en lasten.
- Standpunt over inzet ruimte onder het plafond BTW-compensatiefonds
- Aandacht voor de financiële gevolgen m.b.t. de invoering van de Omgevingswet
- BTW en sport

Voor een uitgebreide toelichting op de aandachtspunten verwijzen wij u naar bijlage 1. Hier is de brief van de provincie integraal opgenomen.

Circulaires gemeentefonds

In de achterliggende periode is een aantal circulaire ontvangen die doorwerking hebben naar de jaren 2020 en verder. Zo zijn de uitkomsten van de september- en decembercirculaire verwerkt in de financiële prognose van deze perspectievennota. Gelet op het tijdpad van de behandelingsprocedure van de Perspectievennota 2020-2023 is het niet mogelijk de uitkomsten van de meircirculaire 2019 bij de opstelling van deze Perspectievennota te betrekken. Wij brengen na publicatie van deze circulaire de effecten in beeld en zullen u daarover apart informeren. De begroting 2020-2023 wordt opgesteld op basis van de meircirculaire 2019.

Uniforme verdeling in taakvelden

De begroting wordt ingedeeld in de volgende taakvelden:

Taakvelden	
0. Bestuur en ondersteuning	5. Sport, cultuur en recreatie
1. Veiligheid	6. Sociaal domein
2. Verkeer en vervoer	7. Volksgezondheid en milieu
3. Economie	8. VHROSV
4. Onderwijs	

Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) schrijft voor gemeenten een 7-tal verplichte paragrafen voor. Daarnaast kunnen gemeenten desgewenst eigen paragrafen toevoegen. Vanaf het begrotingsjaar 2019 is een paragraaf Klimaat en Duurzaamheid opgenomen in de begroting. Deze paragraaf handhaven we de komende jaren. Het klimaat staat nadrukkelijk in de belangstelling van alle fracties. Aangezien maatregelen op het gebied van klimaat door alle taakvelden heen lopen monitoren we dit door middel van een aparte paragraaf.

Uniforme set beleidsindicatoren

De set van verplichte beleidsindicatoren is in beweging. In de begroting 2020 nemen we de beleidsindicatoren op conform de op dat moment meest actuele set indicatoren. De set beleidsindicatoren en bijbehorende gegevens kunt u vinden op de website Waarstaatjegemeente.nl via de tegel "Besluit Begroting en Verantwoording". Hier vindt u onder andere:

- Een uitgebreide toelichting op de indicatoren.
- Indicatoren van andere gemeenten waarmee een vergelijking gemaakt kan worden met de eigen gemeente

Rentelasten

Rentetoerekening investeringen Omslagrente: 2%

Rentetoerekening eigen vermogen/voorzieningen: 2%

Rentetoerekening grondexploitaties: 1,5%

We rekenen met een rente van 2% over investeringen. Ook over het eigen vermogen/voorzieningen rekenen we met 2% rente. Het verschil tussen de berekende afgeronde rente en de daadwerkelijk te betalen rente is het rentevoor- of nadeel. Aan de grondexploitaties wordt de werkelijke rente doorberekend. Dit op basis van richtlijnen in het BBV. De rente is berekend op gemiddeld 1,5% in de jaren 2019-2022.

De commissie BBV doet geen uitspraken over de wijze waarop gemeente hun tarieven (met name riool- en afvalstoffenheffing) dienen te berekenen. Fiscaal juridisch gezien is het toegestaan om een redelijk deel van de rentelasten mee te nemen in de kostenopstelling die ten grondslag ligt aan de tariefberekening. Wat een individuele gemeente redelijk vindt, dient vervolgens wel volgens BBV artikel 10 lid c gemotiveerd te worden toegelicht in de paragraaf lokale heffingen, waarin de beleidsuitgangspunten moeten worden toegelicht.

Beleidsuitgangspunten Financiële verordening

Overhead en toerekening apparaatskosten

Voor de berekening van kostendekkende tarieven en de grondexploitatie hanteren we een verdeelsleutel. Deze wordt als volgt bepaald. De totale overheadkosten worden gedeeld door de productieve uren die aan de primaire processen worden toegerekend. Het tarief wat hier uit volgt wordt vermenigvuldigd met het aantal productieve uren wat is toebedeeld aan de onderwerpen van de kostendekkende tarieven en de grondexploitatie.

De directe kosten komen op basis van voorcalculatie op de verschillende taakvelden. Dit wordt ook als realisatie zo verantwoord. Hierdoor zijn de afwijkingen op de directe kosten in de jaarrekening beperkt. Afwijkingen op de directe kosten worden verantwoord in het taakveld "Overige baten en lasten".

Waardering en afschrijving vaste activa

De afschrijvingen op investeringen vinden plaats conform de Financiële verordening gemeente Bergeijk 2017. Deze verordening is vastgesteld in de raad van 30 maart 2017.

Om de administratieve lasten te beperken is een ondergrens ingebouwd. Voor investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte is deze gesteld op € 25.000. Dit is een grens die elders in het land ook geaccepteerd wordt.

Onvoorzien

In de begroting wordt hiervoor € 25.000 geraamd. Dit budget is niet gelabeld aan programma's. Het college heeft het mandaat tot het doen van uitgaven tot € 20.000 per keer.

Voorzieningen en reserves

Storting in voorzieningen en toevoegingen aan reserves (en onttrekkingen uit reserves) vinden plaats conform de vastgestelde uitgangspunten zoals vermeld in de nota reserves en voorzieningen

2019. Als er vastgestelde beheerplannen zijn (inclusief het bij de beheerplannen behorende kwaliteitsniveau) zijn de stortingen in de voorzieningen hierop gebaseerd.

Algemene lastenontwikkeling

Loonontwikkeling

In de meicirculaire wordt jaarlijks als onderdeel van de verwachte overheidsconsumptie bepaald wat de ingeschatte stijgingen van de lonen en salarissen zijn. Dit is gebaseerd op het Centraal Economisch Plan (CEP). In het CEP 2019 zit de eerste doorkijk naar 2020. De maatstaf die we hanteren wordt ook bij de belangrijkste verbonden partijen gehanteerd. Dit is de maatstaf "Loonvoet sector overheid". Ten opzichte van de loonontwikkeling die wij reeds voorzien hadden in onze meerjarenbegroting daalt deze. De volgende percentages worden gehanteerd.

Omschrijving (x€ 1.000)	2020	2021	2022	2023
Raming begroting 2019	3,20%	2,70%	3,20%	3,20%
Loonvoet sector overheid CEP 2019	2,30%	2,90%	2,50%	2,30%
Bijstelling begroting 2020 - 2023	-0,90%	0,20%	-0,70%	-0,90%

De meicirculaire wordt normaliter gebaseerd op de prognoses die in het CEP worden verwerkt.

Prijsontwikkeling

Voor de begroting 2019 en de meerjarenplanning geldt in principe de nullijn. Dit betekent dat de budgetten niet verhoogd worden. Hierop zijn enkele uitzonderingen:

- wettelijke tarieven (bijvoorbeeld leges paspoorten);
- contractueel overeengekomen indexeringen;
- prijzen van dienstverlening door derden (bijvoorbeeld verzekeringspremies);
- overige onvermijdelijke kostenstijgingen als gevolg van marktwerking en inflatie. Hiervoor geldt het algemene percentage.

Wij werken met een stelpost prijsstijging. De hoogte ervan is gebaseerd op de beïnvloedbare uitgavenbudgetten in de begroting. Voor de algemene prijsontwikkeling baseren wij de gegevens op door het rijk verstrekte gegevens bij de meicirculaire 2019 (Prijs netto materiele overheidsconsumptie (imoc)). In het CEP is daarvoor de volgende basis gehanteerd.

Omschrijving (x€ 1.000)	2020	2021	2022	2023
Raming begroting 2019	2,00%	1,80%	1,90%	1,90%
Prijs netto materiele overheidsconsumptie (imoc) CEP 2019	1,50%	1,80%	1,70%	1,70%
Bijstelling begroting 2020-2023	-0,50%	0,00%	-0,20%	-0,20%

Algemene ontwikkeling baten

Algemene uitkering

De raming van de algemene uitkering wordt gebaseerd op de door het rijk verstrekte gegevens bij de mei/junicirculaire 2019. Eventuele significante wijzigingen als gevolg van de septembercirculaire 2019 worden via een aparte begrotingswijziging aan u voorgelegd. Voor de meerjarenplanning is uitgegaan van lopende prijzen (dus inclusief inflatie).

Onroerende zaakbelasting

We willen het voorzieningenniveau op peil houden en de ambities die zijn opgenomen uitvoeren. Om de structurele uitgaven te dekken verhogen we de structurele inkomsten. We verhogen de OZB daarom met hetzelfde percentage als de verwachte prijsontwikkeling. Dit is 1,5%.

Belastingen en dergelijke

- Voor de rechten (rioolheffing en reinigingsrecht) wordt uitgegaan van 100% kostendekking. Voor de rioolheffing hanteren we daarvoor de uitgangspunten zoals vastgesteld in het Verbreed gemeentelijk rioleringsplan (Vgrp).
- De overige belastingen stijgen met de indexering van de verwachte prijsontwikkeling (prijs netto materiele overheidsconsumptie (imoc). zoals vermeld in de mei/junicirculaire 2019 gemeentefonds.
- Het tarief voor de toeristenbelasting bedraagt 3,11% van de omzet.

- Pachten en erfpachten worden bepaald op grond van de “Notitie erfpachtbeleid 2006” en “Nota Pachtbeleid 2007”.

Opbrengsten uit grondtransacties van pachtgronden worden voor zover die de begrote opbrengst overschrijden gestort in de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties. Wanneer de opbrengsten lager zijn wordt het verschil onttrokken uit die reserve. Overschrijdt de reserve behoedzaamheid grondtransacties het maximale plafond dan vloeit het meerdere naar de algemene reserve. Het plafond van de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties is € 2,5 miljoen.

Op 26 februari 2015 heeft de raad ingestemd met de aanpassing van de grondnota. Daardoor wordt 50% van de opbrengst uit grondtransacties in de Ecologische Hoofdstructuur en gelegen binnen de gebiedsimpulsgebieden N69 geherinvesteerd in de uitvoering van het gebiedsakkoord N69. Concreet betekent dit, investeren in de realisatie van ecologische verbindingzones/groen en de uitvoering van de gebiedsimpulsen en Nulplus maatregelen. De inkomsten en uitgaven lopen via de bestemmingsreserve Duurzame Ontwikkeling Buitengebied–Gebiedsakkoord N69 (DOB-Gebiedsakkoord N69).

Grondexploitaties

Bij de opstelling van de calculaties van de grondexploitaties wordt uitgegaan van de volgende parameters:

- Rentelasten: 1,5 %
- Disconteringsvoet: 2 % (verplicht)
- Kostenstijging: 2%
- Opbrengstenstijging 2%

De rentelasten zijn gebaseerd op de op dit moment werkelijk betaalde rente. Bij de opstelling van de begroting wordt op basis van geactualiseerde cijfers bezien of de werkelijk toe te rekenen rente gehandhaafd kan blijven op 1,5%. De disconteringsvoet van 2% is gebaseerd op het streven van de EU om de inflatie rond dit percentage te laten uitkomen. In die lijn stellen we voor om in de calculaties zowel de kosten als opbrengsten met dit percentage te laten stijgen. Hierbij respecteren we eerder gesloten overeenkomsten. Met deze kosten- en opbrengstenstijging volgen we de marktontwikkelingen van dit moment. In de calculaties gaan we ervan uit dat de inkomsten maximaal 5 jaar geïndexeerd worden. Dit conform eerder vastgestelde besluitvorming.

Overig

Voor het begrotingsjaar en de meerjarenplanning gaan wij uit van de hoogte van het aantal woningen en inwoners per 1 januari 2018. Omdat de realisatie van de geplande woningbouw een hoge mate van onzekerheid kent, worden woningbouwprognoses niet meegenomen.

Dit is geheel in overeenstemming met het voorzichtigheidsprincipe en de algemene regels van verantwoording: lasten nemen zodra ze voorzien zijn en baten nemen zodra ze gerealiseerd zijn.

De ramingen in de begroting worden gebaseerd op 18.507 inwoners en 7.899 woonruimten.

3. Financiële positie

De financiële positie van de gemeente is medebepalend voor de keuzes en prioriteiten die de gemeenteraad kan stellen.

Het financieel meerjarenperspectief

Om een goed beeld te krijgen in de mogelijkheden wordt het financiële perspectief voor de jaren 2020-2023 bepaald. Dit is als volgt tot stand gekomen:

- Startpositie is de geamendeerde programmabegroting 2019, vastgesteld op 1 november 2018 en de begrotingswijzigingen tot en met 18 april 2019.
- De jaarschijf 2023 is toegevoegd.
- De financiële kaders conform hoofdstuk 2.
- De mutaties van de algemene uitkering volgens de september- en decembercirculaire 2018.
- De meerjarige mutaties uit de op 2-4 juli 2019 geagendeerde vast te stellen 1^e Burap 2019.

Omschrijving (x€ 1.000)		2020	2021	2022	2023
Saldo programmabegroting 2019 incl. amendementen	a	-22	-267	-147	419
Raad 20-12-2018 Belastingverordeningen	b	-35	-35	-35	-35
Raad 20-12-2018 Aquinohuis	b	14	14	14	14
Raad 31-1-2019 BORA III Focus	b	112	92	112	124
Raad 28-3-2019 Evaluatie gemeenschapshuizenbeleid	b	-15	-15	-15	-15
Raad 26-4-2019 Formatie	b	-201	-201	-201	-201
Saldo begroting 2019 na wijzigingen	c = (a+b)	-146	-412	-271	307
Bestaand beleid	d	-119	-218	-165	-23
Nieuw beleid	e	30	9	15	-50
Totaal wijzigingen	f = (d+e)	-89	-209	-150	-73
Saldo perspectievennota 2020-2023	g = (c+f)	-235	-621	-421	234
Onderverdeeld in:					
Structureel saldo perspectievennota 2020-2023		549	30	123	209
Incidenteel saldo perspectievennota 2020-2023		-784	-651	-544	25
Saldo perspectievennota 2020-2023		-235	-621	-421	234

-/- = meer lasten / minder baten, + = minder lasten / meer baten

Door het afronden op € 1.000 zijn kleine afrondingsverschillen in de tellingen mogelijk.

Ontwikkelingen reserves en voorzieningen

De financiële positie van de gemeente wordt mede bepaald door de inzichten in de positie van de reserves en voorzieningen gedurende de looptijd van de perspectievennota. De reservepositie wordt veelal beïnvloed door de verwachte toevoegingen vanuit de resultaten van de grondexploitaties. Van belang hierbij is het moment dat die middelen ook daadwerkelijk beschikbaar komen. Dit omdat zonder die zekerheid voorgenomen beleidsvoornemens mogelijk in gevaar komen. Adequate inschattingen, met de nodige waarborgen, zijn daarom van groot belang.

De financiële positie van de gemeente Bergeijk is, het risicoprofiel en de stille reserves in oogschouw nemend, gezond te noemen. Het is wel noodzakelijk om te blijven sturen op behoud van die financiële positie.

Bij de actualisatie van de grondexploitaties zijn de parameters waarop de calculaties worden berekend op actualiteit beoordeeld en is gekeken naar de inschattingen van de fasering. Mogelijk heeft dit negatieve effecten op de grondexploitaties en daarmee op toekomstige winsten en verliezen.

Reserves

In deze perspectievennota houden we er rekening mee dat in beperkte mate gemuteerd wordt op reserves. In onderstaande tabel zijn deze weergegeven, voor de volledigheid zijn daarin ook de voorgestelde mutaties vanuit de 1^e Burap 2019 opgenomen. Ook zijn de mutaties opgenomen waarover reeds in eerdere momenten besluitvorming heeft plaatsgevonden. Dit kan zijn bij de begroting, een burap, de slotwijziging of via een afzonderlijk raadsvoorstel.

Bij grondexploitaties moet tussentijds winst worden genomen volgens de zogenaamde POC-methode. Dit houdt in dat er winst wordt genomen op basis van de gerealiseerde uitgaven en inkomsten afgezet tegen de volledige uitgaven en inkomsten van een plan. Bij de begroting 2020 worden de verwachte resultaten per jaar in beeld gebracht.

Mutaties algemene reserves (x€ 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Saldo 1e burap 2019	-471	0	0	0	0
Vorming BR Duurzaamheid en klimaat	-1.000	0	0	0	0
Saldo PPN	0	-235	-621	-421	234
Totaal mutaties algemene reserves	-1.471	-235	-621	-421	234

Mutaties bestemmingsreserves (x€ 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
BR KC/Kattendans	500	500	500	500	0
BR KC/Kattendans onderzoek	-44	0	0	0	0
BR DOB plattelandsontwikkeling (PPN)	-105	-145	-72	-15	0
BR DOB Beleid VAB (PPN)	-100	0	0	0	0
BR DOB Faciliteren wildstandsbeheer populatie wilde zwijnen	-10	0	0	0	0
BR DOB Bestrijding Japanse Duizendknoop	-15	0	0	0	0
BR DOB Herstel cultuurhistorisch landschap Liskes	-20	0	0	0	0
BR Budgetoverheveling	-204	0	0	0	0
BR ROL Bereikbaarheidsagenda	-415	0	0	0	0
BR ROL Verwervingskosten Hof Noord	-368	0	0	0	0
BR ROL stortingen grexen	320	125	40	33	0
BR ROL Fietsambitie	0	0	0	0	-500
BR Rente BBV wijziging grexen	-245	-156	-127	-89	-59
BR Duurzaamheid en klimaat	1.000	0	0	0	0
BR Duurzaamheid en klimaat	-437	-289	-200	-108	0
BR Fietsambitie Bergeijk	-25	0	0	0	0
Totaal mutaties bestemmingsreserves	-168	35	141	321	-559

Dit geeft de volgende verwachte stand van de reserves van de gemeente per ultimo jaar. Dit wanneer de PPN 2020-2023 één-op-één overgenomen wordt in de Begroting 2020-2023.

Omschrijving (x€ 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene reserves	7.953	7.718	7.097	6.676	6.910
Algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Bestemmingsreserves	5.085	5.120	5.261	5.582	5.023
Dekkingsreserves	5.425	5.097	4.862	4.627	4.392
Totaal reserves per 31-12	20.963	20.435	19.720	19.385	18.825

Ratio weerstandscapaciteit

De ratio weerstandscapaciteit geeft de verhouding aan tussen de beschikbare reserves (algemene reserve, algemene reserve risico's grondexploitatie en post onvoorzien) en de benodigde weerstandscapaciteit. In de nota reserves en voorzieningen 2019 is de norm gesteld op minimaal 1,4.

Elk jaar vindt twee keer een actualisatie van de inventarisatie van de risico's plaats. Dit doen we bij de opstelling van de jaarstukken en de programmabegroting. In de perspectievennota wordt daarom hetzelfde overzicht opgenomen als in de jaarstukken. De doorrekening naar volgende jaren is daarop ook geactualiseerd.

Het risicoprofiel is bij de jaarstukken 2018 bepaald op € 2,44 miljoen. In de tabel is een doorkijk gegeven naar de ontwikkeling van de risico's.

Op grond van het risicoprofiel was de ratio weerstandscapaciteit bij de jaarrekening 2018 3,90.

Bedragen x € 1.000									
Omschrijving risico	Kans	Af te dekken met:	Jaarrekening 2018	2e Burap 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023
0. Taakveld Bestuur en ondersteuning									
a. Verkoop pachtgronden	Zeër gering	AR	25	25	25	25	25	25	25
b. Algemene uitkering: effect wijzigingen	Gering	AR	75	75	75	75	75	75	75
c. Vennootschapsbelasting	Gering	AR	25	25	25	25	25	25	25
6. Taakveld Sociaal domein									
d. 3 Decentralisaties	Waarschijnlijk	AR	175	175	175	175	175	175	175
7. Taakveld Volksgezondheid en milieu									
e. Sanering bodemverontreiniging	Waarschijnlijk	AR	50	50	50	50	50	50	50
f. Afvalinzameling	Hoog	AR	75	75	75	75	75	75	75
g. Vergoeding kunststof verpakkingen Afvalfonds	Waarschijnlijk	AR	40	0	40	40	40	40	40
8. Taakveld VHR0SV									
h. Planschadeclaims actualisering bestemmingsplannen	Waarschijnlijk	AR	50	50	50	50	50	50	50
i. Risico's grondexploitatie	Hoog	AR grex	1.776	1.776	1.776	1.776	1.776	1.776	1.776
Organisatie/bedrijfsrisico									
j. Gewaarborgde geldleningen	Zeër gering	AR	60	60	30	0	0	0	0
k. Financieringsfunctie reserve	Waarschijnlijk	AR	25	25	25	25	25	25	25
Verbonden partijen									
l. GRSK / GGD / ODZOB / VRBZO / MRE	Waarschijnlijk	AR	65	65	65	65	65	65	65
j. GRSK flexibele schil jeugdhulp	Hoog	AR	0	0	0	98	98	98	98
Totaal			2.441	2.401	2.411	2.381	2.381	2.381	2.381

Vanaf 2020 is het risico op extra lasten als gevolg van de flexibele schil jeugdhulp bij de GRSK toegevoegd aan de risico-matrix.

Voorzieningen

In onderstaand overzicht zijn alle voorzieningen in beeld gebracht. Deze voorzieningen zijn bij de jaarstukken 2018 beoordeeld. De voorzieningen zijn toereikend.

De geraamde standen van de voorzieningen, gebaseerd op de jaarrekeningcijfers 2018, de 1^e Burap 2019 en de begroting 2019-2022, per 31 december van elk jaar zijn als volgt:

Omschrijving (x€ 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Voorziening Riolering	379	475	609	705	803
Voorziening Accommodaties	1.089	433	322	239	0
Voorziening Openbare verlichting	23	9	0	0	3
Voorziening Wegen & bruggen	421	187	0	18	87
Voorziening Openbaar groen	18	9	0	1	5
Voorziening Uitvoering Bereikbaarheidsagenda	415	415	415	415	415
Voorziening Tekorten grondexploitaties	1.481	1.448	1.448	1.448	-172
Voorziening Dubieuze debiteuren	277	277	277	277	277
Totaal voorzieningen per 31-12	4.104	3.253	3.072	3.103	1.418

4. Financieel overzicht beleidsitems

Overzicht exploitatiebaten en –lasten

In dit overzicht staan de onderwerpen met financiële mutaties ten aanzien van het bestaand beleid (BB) en nieuw beleid (NB).

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
B00 Stand primitieve begroting (geamendeerd)	-21.566	-267.279	-146.723	419.256
Raadsvoorstel 20-12-2018 Belastingverordeningen	-35.394	-35.394	-35.394	-35.394
Raadsvoorstel 20-12-2018 Aquinohuis	14.427	14.427	14.427	14.427
Raadsvoorstel 31-1-2019 BORA III Focus	111.621	91.701	112.260	123.819
Raadsvoorstel 28-3-2019 Evaluatie gemeenschapshuizenbeleid	-14.750	-14.750	-14.750	-14.750
Raadsvoorstel 28-3-2019 Formatie	-200.500	-200.500	-200.500	-200.500
Totaal B00	-146.162	-411.795	-270.680	306.858
Totaal Startbegroting	-146.162	-411.795	-270.680	306.858
BB01 Verbonden partijen	-60.743	-66.142	-71.599	-78.390
Verbonden partijen stelpost prijsontwikkeling	60.743	66.142	71.599	78.390
Totaal BB01	0	0	0	0
BB02 Vorming participatiebedrijf	-403.217	-402.554	-383.647	-285.968
GRSK	-75.653	-114.709	-144.887	-149.728
Totaal BB02	-478.870	-517.263	-528.534	-435.696
BB03 Algemene uitkering	75.072	35.211	65.660	64.680
Totaal BB03	75.072	35.211	65.660	64.680
BB04 Vergoeding raadsleden kleine gemeenten	-72.000	-72.000	-72.000	-72.000
Totaal BB04	-72.000	-72.000	-72.000	-72.000
BB05 Stelpost loon-prijs	111.882	111.225	164.894	231.517
Totaal BB05	111.882	111.225	164.894	231.517
BB06 Dividend BNG	25.884	25.884	25.884	25.884
Totaal BB06	25.884	25.884	25.884	25.884
BB07 Verkiezingen	16.250	0	0	-11.250
Totaal BB07	16.250	0	0	-11.250
BB08 Rente	10.876	42.629	17.866	-16.277
Totaal BB08	10.876	42.629	17.866	-16.277
BB09 Onroerende zaakbelasting	37.541	37.963	30.862	23.497
Totaal BB09	37.541	37.963	30.862	23.497
BB10 Energiekosten	23.000	23.000	23.000	23.000
Totaal BB10	23.000	23.000	23.000	23.000
BB11 Exploitatiesubsidie Den Eijkholt	9.000	9.000	9.000	9.000
Totaal BB11	9.000	9.000	9.000	9.000
BB12 Digitaliseren en overbrengen bouwvergunningen 1990-2000	0	-35.000	0	0
Totaal BB12	0	-35.000	0	0
BB13 ROK milieutoezicht	-12.500	-25.000	-37.500	-50.000
Totaal BB13	-12.500	-25.000	-37.500	-50.000
BB14 Programmakosten JEUGD	37.906	37.906	37.906	37.906
Totaal BB14	37.906	37.906	37.906	37.906
BB15 Programmakosten ISD	-63.850	-72.850	-74.850	-76.850
Totaal BB15	-63.850	-72.850	-74.850	-76.850
BB16 Onderwijsachterstandsmiddelen	-72.118	-72.118	-72.118	-72.118
Onderwijsachterstandsmiddelen bijdrage	72.118	72.118	72.118	72.118
Totaal BB16	0	0	0	0
BB17 Leerlingenvoer	18.000	18.000	18.000	18.000
Totaal BB17	18.000	18.000	18.000	18.000
BB18 Neveninstroom niet Nederlands sprekende kinderen	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Totaal BB18	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
BB19 Peuterwerk	7.000	7.000	7.000	7.000
Totaal BB19	7.000	7.000	7.000	7.000
BB20 Toekomstige subsidie gebruikers Teutenhuis	-54.690	-55.377	-56.116	-56.869
Beëindiging subsidie Teutenhuis	60.690	61.377	62.116	62.869
Totaal BB20	6.000	6.000	6.000	6.000
BB21 Omgevingsscan positieve gezondheid	20.000	0	0	0
Totaal BB21	20.000	0	0	0

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
BB22 Voeding en duurzaamheid	4.000	4.000	4.000	4.000
Totaal BB22	4.000	4.000	4.000	4.000
BB23 BergeijkENERGY	0	0	0	0
BergeijkENERGY BR Duurzaamheid en klimaat	0	0	0	0
Totaal BB23	0	0	0	0
BB24 Invoering Omgevingswet	-36.000	-41.300	-16.000	-15.700
Totaal BB24	-36.000	-41.300	-16.000	-15.700
BB25 Kempencommissie	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal BB25	25.000	25.000	25.000	25.000
BB26 Overige (administratieve) wijzigingen	-3.907	-1.025	7.201	15.963
Totaal BB26	-3.907	-1.025	7.201	15.963
BB27 Grondtransacties	125.000	125.000	125.000	125.000
Totaal BB27	125.000	125.000	125.000	125.000
BB28 Omvorming OV naar LED-verlichting 2023	0	0	0	-14.000
Totaal BB28	0	0	0	-14.000
BB29 Aanpassing planning projecten	44.266	-2.152	-2.134	-2.114
Totaal BB29	44.266	-2.152	-2.134	-2.114
BB30 Onderuitputting kapitaallasten	-38.900	50.851	8.333	64.837
Totaal BB30	-38.900	50.851	8.333	64.837
Totaal Bestaand beleid	-119.350	-217.920	-165.412	-22.603
NB01 Kattendans	pm	pm	pm	pm
Totaal NB01	pm	pm	pm	pm
NB02 Fietsambitie Bergeijk agv verschuiving	53.000	39.000	25.067	24.533
Fietsambitie Bergeijk jaarschijf 2023	0	0	0	-26.667
Fietsambitie Bergeijk dekking ROL	0	0	0	26.667
Totaal NB02	53.000	39.000	25.067	24.533
NB03 Onderzoek wegcategorisering	0	-20.000	0	0
Totaal NB03	0	-20.000	0	0
NB04 30 Km zone Lijsterbesdreef Bergeijk	-3.733	-3.687	-3.640	-3.593
Totaal NB04	-3.733	-3.687	-3.640	-3.593
NB05 Aanpassingen Heijerstraat - Loveren Westerhoven	-2.133	-2.107	-2.080	-2.053
Totaal NB05	-2.133	-2.107	-2.080	-2.053
NB06 Aanpassingen Mr. Pankenstraat Bergeijk	-1.067	-1.053	-1.040	-1.027
Totaal NB06	-1.067	-1.053	-1.040	-1.027
NB07 Focus herinrichting, vervanging De Bucht Bergeijk	0	0	0	-33.067
Focus herinrichting, vervanging wijk de Mert e.o. Luyksgestel	0	0	0	-32.000
Totaal NB07	0	0	0	-65.067
NB08 KlimaatSlim bos en boombeheer	-12.500	0	0	0
Totaal NB08	-12.500	0	0	0
NB09 Led verlichting voetbalverenigingen	-3.200	-3.160	-3.120	-3.080
Totaal NB09	-3.200	-3.160	-3.120	-3.080
NB10 Plattelandsontwikkelingprogramma	-88.700	-25.000	-15.000	0
Plattelandsontwikkelingprogramma BR DOB	88.700	25.000	15.000	0
Totaal NB10	0	0	0	0
Totaal Nieuw beleid	30.367	8.993	15.187	-50.287
Eindtotaal	-235.145	-620.722	-420.905	233.968

Overzicht investeringen PPN

In de begroting 2019 zijn een aantal investeringen opgenomen voor de jaarschijven 2020-2022. Om een totaaloverzicht van de investeringen 2020-2023 te hebben zijn deze daarom in beeld gebracht. Dit naast de investeringen die uit de PPN 2020-2023 volgen. De blauw gemarkeerde investeringen vloeien voort uit de voorliggende PPN. De bruto-investeringen zijn in beeld gebracht met daarnaast een overzicht van eventuele bijdragen / subsidie / andere dekkingsbronnen.

Omschrijving	Looptijd	Bruto investering per jaar				Bijdrage van derden / subsidies			
		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Taakveld 0									
Werkplekmiddelen (mobiele telefonie + werkplek)	3	0	0	100.000	0	0	0	0	
Aankoop brandweerkazerne	20	0	0	268.369	0	0	0	0	
Aankoop brandweerkazerne grond	0	0	0	175.209	0	0	0	0	
Taakveld 2									
IGP N69 4.4 Fiets- en voetpad aanleggen (ontsluiting Kempervennen)	30	11.000	0	0	0	5.500	0	0	
IGP N69 2.1 Elzemsingels aanleggen	30	25.000	25.000	0	0	12.500	12.500	0	
IGP N69 6.4 fietsverbinding Broekhoven - Steensel	30	0	370.000	0	0	0	185.000	0	
IGP N69 RR3 Fietsverbinding Broekhoven - Heers	30	30.000	0	0	0	15.000	0	0	
IGP N69 3.12 Laanbeplanting aanleggen Molenstraat (incl. OV)	30	0	229.664	0	0	0	114.832	0	
IGP N69 4.5 Wandelen langs de Keersop Loverssedijk - Dommelen	30	0	0	128.000	0	0	0	64.000	
IGP N69 4.11 Laanbeplanting aanleggen Weerdendijk - M. Stemstraat - Heijerstraat - Loveren - Eeuselsedijk	30	203.000	203.000	203.000	0	101.500	101.500	101.500	
IGP N69 5.1 Elzemsingel aanleggen traject Valentinuskapel - Fressenvenweg - Burg. Aartslaan	30	0	43.500	0	0	0	21.750	0	
IGP N69 5.4 Wandelen langs de Keersop Westerhoven - Belgische grens	30	0	0	280.000	0	0	0	140.000	
IGP N69 5.5 Recreatief punt Westerhoven	30	22.000	0	0	0	11.000	0	0	
IGP N69 5.11 Aanvullende beplantingen	30	0	0	90.000	0	0	0	45.000	
IGP N69 maatregelen (nog in te vullen)	30	0	0	526.440	0	0	0	263.220	
Herinrichten 't Hof fase 4 openbaar gebied	30	0	1.000.000	0	0	0	0	0	
Herinrichten 't Hof fase 4 inrichten Sterrepad e.o.	30	0	200.000	0	0	0	200.000	0	
Fietsambitie Bergeijk	50	0	1.000.000	1.000.000	500.000	0	0	0	
Omvorming OV naar LED-verlichting	20	200.000	200.000	200.000	200.000	0	0	0	
Maatregelen Zuidelijke randweg Luyksgestel-Bergeijk	30	405.000	0	0	0	0	0	0	
Flankerende maatregelen Middenweg	30	50.000	0	0	0	0	0	0	
Focus: herinrichting Burgemeester Magneestraat	30	0	0	1.000.000	0	0	0	0	
Focus: herinrichting Eijkereind	30	0	400.000	0	0	0	0	0	
Focus: herinrichting Frater Romboutsstraat en Kerkepad	30	0	350.000	0	0	0	0	0	
Focus: herinrichting Industrieweg	30	0	485.000	0	0	0	0	0	
Focus: herinrichting Kleine Broekstraat	30	335.000	0	0	0	0	0	0	
Focus: herinrichting Koperteutenstraat en omgeving, Hasseltsstraat Luyksgestel	30	440.000	279.000	0	0	0	0	0	
Aanpassing Heijerstraat - Loveren Westerhoven	30	40.000	0	0	0	0	0	0	
Focus herinrichting, vervanging de Bucht, Bergeijk	30	0	0	0	620.000	0	0	0	
Focus, herinrichting, vervanging wijk de Mert e.o. Luyksgestel	30	0	0	0	600.000	0	0	0	
Aanpassingen Mr. Pankenstraat, Bergeijk	30	20.000	0	0	0	0	0	0	
30 km zone Lijsterbedreef, Bergeijk	30	70.000	0	0	0	0	0	0	
Taakveld 5									
Vervangen verlichting sportaccommodaties	30	170.000	0	0	0	0	0	0	
Led verlichting voetbalverenigingen	30	60.000	0	0	0	0	0	0	
Patersbos	30	23.000	0	0	0	0	0	0	
Taakveld 7									
Focus: herinrichting Burgemeester Magneestraat Riolering	60	0	0	1.000.000	0	0	0	0	
Focus: herinrichting Eijkereind riolering	60	0	400.000	0	0	0	0	0	
Focus: herinrichting Frater Romboutsstraat en Kerkepad riolering	60	0	150.000	0	0	0	0	0	
Focus: herinrichting Industrieweg riolering	60	0	1.000.000	0	0	0	0	0	
Focus: herinrichting Kleine Broekstraat riolering	60	700.000	0	0	0	0	0	0	
Focus: herinrichting Koperteutenstraat en omgeving, Hasseltsstraat Luyksgestel riolering	60	390.000	496.000	0	0	0	0	0	
Riolering: rioolvervangning / verbetering vGRP	60	40.000	40.000	40.000	0	0	0	0	
Riolering: rioolgemaal electromechanisch	15	50.000	50.000	50.000	0	0	0	0	
Riolering: drukriolering bouwkundig	60	18.000	18.000	18.000	0	0	0	0	
Riolering: drukriolering electromechanisch	15	39.000	87.000	87.000	0	0	0	0	
Riolering: randvoorziening electromechanisch	15	28.000	28.000	28.000	0	0	0	0	
Riolering: KRW maatregelen 2e tranche 2020	15	48.000	0	0	0	0	0	0	
Focus herinrichting, vervanging de Bucht Bergeijk riolering	60	0	0	0	630.000	0	0	0	
Focus, herinrichting, vervanging wijk de Mert e.o. Luyksgestel riolering	60	0	0	0	675.000	0	0	0	
Verduurzamen gemeentelijke gebouwen	15	200.000	200.000	0	0	0	0	0	
Taakveld 8									
Invoering Omgevingswet	5	50.000	25.000	0	0	0	0	0	
Eindtotaal		3.667.000	7.279.164	5.194.018	3.225.000	145.500	635.582	613.720	0

De mutaties leiden tot het volgende begrotingsbeeld. Door het afronden op € 1.000 zijn kleine afrondingsverschillen in de tellingen mogelijk.

Begrotingsbeeld obv mutaties beleid	2020	2021	2022	2023
Bedragen x€ 1.000 (+ = voordeel / -/- = nadeel)				
Beginstand begroting	-146	-412	-271	307
Mutaties bestaand beleid (BB)	-119	-218	-165	-23
Mutaties nieuw beleid (NB)	30	9	15	-50
Mutaties ruimte voor beleid (RB)	0	0	0	0
Totaal	-235	-621	-421	234

De mutaties in de PPN leiden tot het volgende begrotingsbeeld, verdeeld naar structureel en incidenteel. De provincie toetst of onze begroting structureel in evenwicht is.

Structureel	2020	2021	2022	2023
Bedragen x€ 1.000 (+ = voordeel / -/- = nadeel)				
Stand begroting 2019 na wijzigingen t/m 18 april 2019	274	-15	74	307
Mutaties PPN 2020-2023	275	45	50	-97
Totaal structureel	549	30	123	209

Incidenteel	2020	2021	2022	2023
Bedragen x€ 1.000 (+ = voordeel / -/- = nadeel)				
Stand begroting 2019 na wijzigingen t/m 18 april 2019	-420	-396	-344	0
Mutaties PPN 2020-2023	-364	-254	-200	25
Totaal incidenteel	-784	-651	-544	25

Totaal begroting	2020	2021	2022	2023
Bedragen x€ 1.000 (+ = voordeel / -/- = nadeel)				
Stand begroting 2019 na wijzigingen t/m 18 april 2019	-146	-412	-271	307
Mutaties PPN 2020-2023	-89	-209	-150	-73
Totaal	-235	-621	-421	234

5. Toelichting beleidsitems

Bestaand beleid

BB00 Stand primitieve begroting 2019-2022

De geamendeerde meerjarenbegroting 2019-2022 is de basis voor het opstellen van de PPN 2020-2023. De jaarschrijf 2023 is toegevoegd. Daarnaast is rekening gehouden met vastgestelde raadsbesluiten tot en met 18 april 2019.

(+ = voordeel, -/- = nadeel)	2020	2021	2022	2023
Stand begroting 2019 na wijzigingen t/m april 2019	-146	-412	-271	307

BB01 Bijdrage aan verbonden partijen

De aanpassingen van de bijdragen zijn gebaseerd op de voorlopige begrotingen. Deze moeten nog door de Algemene besturen worden goedgekeurd.

Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel, -/- = nadeel)	2020	2021	2022	2023
GGD	-5	-8	-10	-17
ODZOB	-5	-5	-5	-5
VRBZO	-34	-34	-34	-34
MRE	-8	-8	-8	-8
BIZOB	-8	-11	-14	-14
Verwerking stelpost loon-prijzontwikkeling	61	66	72	78
Totaal	0	0	0	0

De begrotingen van de verbonden partijen leiden tot nadelige effecten voor de gemeentelijke begroting. Voor alle partijen zijn dit wijzigingen die voortkomen uit indexering.

BB02 Bijdrage GRSK / Participatiebedrijf Kempensplus (€ 479.000 N, aflopend naar € 436.000 N)

De begrotingen van beide bedrijven dienen in perspectief met elkaar gezien te worden. Door uiteenlopende oorzaken, zoals bijvoorbeeld het normaliseren van kosten in de begrotingen, het niet langer dekken van uitgaven met reserves van de WVK en kostenstijgingen op het gebied van het SSC is er een structurele extra last bij de gemeenten.

BB03 Algemene uitkering (€ 75.000 V in 2020 aflopend naar € 64.000 V in 2023)

De gevolgen van de september- en decembercirculaire 2018 worden opgenomen in de PPN 2020-2023. Met name door acres ontwikkelingen en ontwikkelingen als gevolg van actualisering van de uitkeringsbasis werd in de septembercirculaire 2018 een nadeel gecalculeerd van € 56.000. Vanwege de verhoging van de vergoeding van de raadsleden, waar in de decembercirculaire melding van is gemaakt, ontvangen we ca € 72.000 meer van het Rijk. De definitieve uitwerking van de verdeling van die middelen volgt in de meicirculaire 2019. De decembercirculaire 2018 heeft verder een beperkt positief effect van € 9.000 door het vaststellen van maatstaven.

Algemene uitkering x € 1.000	2020	2021	2022	2023
Begroting algemene uitkering	24.104	24.702	25.272	25.891
Mutaties septembercirculaire 2018	-11	-51	-20	-22
Mutaties decembercirculaire 2018	86	86	86	86
Algemene uitkering	24.179	24.737	25.338	25.956

BB04 Vergoeding raadsleden kleine gemeenten (€ 72.000 N)

De vergoeding voor het werk van de raadsleden in kleine gemeenten is door het Rijk verhoogd. Wij ramen dit op € 72.000.

BB05 Loon- en prijsontwikkeling (€ 112.000 V, oplopend naar € 232.000 V)

Voor loon- en prijsontwikkelingen zijn stelposten opgenomen in de begroting. Op basis van de laatste inzichten in het Centraal Economisch Plan 2019 is er voor de jaren 2020-2023 een lagere prognose van de stijging van de loonkosten. De raming in onze begroting stellen we daarop bij. Dit leidt tot een positieve bijstelling oplopend naar € 104.000.

De doorwerking van de septembercirculaire 2018 en een aantal indexeringen bij de verbonden partijen, hebben effect op de stelpost prijsontwikkeling. Verder is geanticipeerd door de stelpost prijsstijging te actualiseren naar het uitgangspunt zoals opgenomen in het CEP 2019. Dit uitgangspunt is voor het Rijk de basis voor de berekening van de meicirculaire 2019. Dit leidt tot een positieve bijstelling oplopend naar € 128.000.

BB06 Dividend BNG (€ 26.000 V)

Ook over het jaar 2018 heeft de BNG weer positieve resultaten behaald. Als gevolg van de goede financiële positie van de BNG wordt de dividenduitkering verhoogd van 37,5% naar 50%. De uitkering neemt met € 26.000 toe tot € 231.000. Dit verwerken we structureel.

BB07 Verkiezingen (€ 16.000 V in 2020, € 11.000 N in 2023)

De gemeente is verantwoordelijk voor de organisatie en uitvoering van de diverse verkiezingen. Dit zijn de 4-jaarlijkse verkiezingen voor de Gemeenteraad, Tweede Kamer, Provinciale Staten en Waterschappen. Eén keer in de 5 jaar worden de verkiezingen van het Europese Parlement gehouden. Referenda zijn in 2018 afgeschaft. De ramingen zijn aangepast aan dit schema.

BB08 Rente (€ 11.000 V, aflopend naar € 16.000 N)

De rentetoe-rekening van de grondexploitaties is gebaseerd op de verwachte boekwaarde per 1 januari van enig jaar. Door het verplicht tussentijds winst nemen in combinatie met de actualisatie van de calculaties voor de volgende jaren ontstaan verschillen. Hierdoor wijzigt de rente die aan de grondexploitaties wordt toegerekend ten opzichte van de huidige begroting. Dit is een mutatie voor de reguliere exploitatie. In de calculaties is hiermee rekening gehouden.

BB09 Onroerende zaakbelasting (€ 37.000 V, aflopend naar € 23.000 V)

In het raadsvoorstel over de belastingverordeningen 2019 is aangegeven dat de areaaluitbreiding 2018 verwerkt wordt in de 1^e Burap 2019. Op basis van de opgelegde aanslagen wordt er als gevolg van de areaaluitbreiding 2018 ca € 55.000 meer ontvangen.

Daarnaast zijn de calculaties geactualiseerd op basis van de neerwaarts aangepaste indexeringen. Hierdoor een mindere opbrengst van € 18.000 oplopend naar € 32.000.

BB10 Energiekosten (€ 23.000 V)

Op basis van de realisatiecijfers van eerdere jaren zijn de budgetten voor energie tegen het licht gehouden. Hierbij houden we ook rekening met de gevolgen van de maatregelen die reeds genomen zijn voor het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen. De budgetten worden neerwaarts bijgesteld.

BB11 Exploitatiesubsidie Den Eijkholt (€ 9.000 V)

Bij gemeenschapscentrum Den Eijkholt te Luyksgestel zijn zonnepanelen geplaatst. De subsidie (voor elektra) aan het bestuur ten opzichte van 2018 is hierdoor met € 9.000 verminderd. Het bestuur van den Eijkholt heeft een exploitatiesubsidie van € 81.342 ontvangen voor het jaar 2019.

BB12 Digitaliseren en overbrengen bouwvergunningen periode 1990-1999 (35.000 N)

De gemeente Bergeijk wil over gaan tot digitalisering (het vervangen van papieren originelen door digitale reproducties) van de bouwvergunningen.

2020-2021; Het scangereed maken en metadateren van de bouwvergunningen, opstellen van een vervangingshandboek; Deze activiteiten worden binnen de bestaande formatie opgepakt.

2021-2022; Digitaliseren van de analoge bouwvergunningen 1990-1999 conform vastgesteld vervangingshandboek door een gespecialiseerd scanbedrijf.

2022; Feitelijke overdracht inclusief overbrengingsverklaring naar de archiefbewaarpplaats het RHC-e.

BB13 ROK Milieutoezicht (€ 12.500 N oplopend naar € 50.000 N)

Met ingang van 2020 wordt het milieutoezicht dat de ODZOB uitvoert verbeterd. Op basis van het Besluit omgevingsrecht is door de ODZOB een adequaat regionaal toezichtsniveau vastgesteld dat geldt voor alle inrichtingen in alle regio gemeentes met als doelstelling de controles slimmer, efficiënter, effectiever, doelgerichter, eerlijker en innovatiever uit te voeren.

De jaarlijkse kosten voor de nieuwe werkwijze, inclusief de extra inrichtingen in de gemeente Bergeijk die via controles bij de Kamer van Koophandel zijn geconstateerd en ook gecontroleerd moeten worden, bedraagt voor de gemeente Bergeijk € 157.000. Op dit moment bedragen de kosten van de huidige werkwijze jaarlijks € 107.000. De extra kosten bedragen dus jaarlijks € 50.000. Dit bedrag en de werkwijze wordt fasegewijze (25% per jaar) vanaf 2020 in een periode van 4 jaar ingevoerd.

BB14 Programmakosten CJG+, Jeugdhulp (€ 38.000 V)

Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel, -/- = nadeel)	2020	2021	2022	2023
Landelijke zorg	0	0	0	0
Persoongebonden budget	0	0	0	0
Zorg in Natura	43	43	43	43
Dienstverleningsovereenkomst	-24	-24	-24	-24
Veiligheid, jeugdreclassering en opvang	19	19	19	19
Totaal	38	38	38	38

In de eerste vier jaren van de Jeugdhulp als taak en verantwoordelijkheid voor de gemeenten, is het goed prognosticeren van de programmakosten lastig gebleken.

De kleine schaal maakt het opvangen van uitschieters in de kosten lastig. In een aantal situaties hebben de uitschieters in kosten te maken met een klein volume kinderen dat intensieve dure zorg nodig heeft. Deze zorg is tijdelijk van aard. Deze uitschieters worden niet volledig doorbelast in de begroting. Met de doorgevoerde aanpassingen in de tarieven voor de zorgproducten, het sturen op doorstroom van cliënten en het intensiveren van de samenwerking met onderwijs en huisartsen hopen we meer grip te krijgen op de kosten voor jeugdhulp.

BB15 Programmakosten ISD (€ 64.000 N)

Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel, -/- = nadeel)	2020	2021	2022	2023
BUIG	83	83	83	83
Minimabeleid	40	38	36	34
Wmo	-226	-233	-233	-233
Wmo eigen bijdrage	40	40	40	40
Totaal	-64	-73	-75	-77

- BUIG

De positieve economische omstandigheden en de inspanningen van de ISD leiden tot lagere werkloosheid en tot een afname van het beroep op een gemeentelijke bijstandsuitkering. Wij verwachten een daling van het aantal klanten van 116 eind 2018 naar 110 in 2019. Hierop stellen we de ramingen positief bij met € 83.000.

- Minimabeleid

De jaarrekening 2018 is de basis van de 1e rapportage 2019 van de ISD. Op basis hiervan ramen we de kosten voor het minimabeleid neerwaarts af. Per saldo een voordeel van € 40.000.

- **Wmo**

In de 1^e Burap 2019 staat reeds beschreven dat er bij het opstellen van de begroting 2019 rekening is gehouden met de invoering van het abonnementstarief. Er wordt echter verwacht dat deze bijstelling voor een aantal onderdelen onvoldoende aansluit op de te verwachten financiële gevolgen in 2019 en de jaren die hierop volgen. Er wordt daarom meerjarig een stijging van de kosten verwacht. Zowel de lasten als baten worden bijgesteld op basis van de prognoses die van de ISD zijn ontvangen.

BB16 Uitvoering onderwijsachterstandenbeleid (€ 72.000 V, neutraal opgenomen i.v.m. terugbetalingsverplichting bij onderbesteding)

Herverdeling van het landelijk budget voor Onderwijs Achterstandenbeleid heeft er toe geleid dat de gemeente Bergeijk met ingang van 2019 hiervoor geormerkte rijksmiddelen ontvangt. De uitkering van de middelen vindt plaats per kalenderjaar. Aan het einde van een tijdvak van vier kalenderjaren dient het totaal bedrag aan uitkeringen te zijn besteed en vindt verantwoording plaats. Het doel van de uitkering is het voorkomen van (taal)achterstand bij jonge kinderen. Hiervoor moet de gemeente zorgdragen voor voldoende aanbod van voorschoolse educatie dat voldoet aan de kwaliteitseisen volgens de wet Oké, het optimaliseren van de toeleiding naar dit aanbod en het monitoren van de resultaten. De gemeente maakt een plan waarin de inzet van de middelen wordt uitgewerkt.

BB17 Leerlingenvervoer (€ 18.000 V)

Vanaf 1 mei 2017 is er een overeenkomst gesloten met een nieuwe vervoerder als gevolg van een aanbesteding door de vier Kempengemeenten. Door de nieuwe aanbesteding zijn meer combinatieritten mogelijk in de Kempengemeenten. Facturatie vindt plaats op basis van beladen tijd en niet meer per beladen kilometer. Dit heeft een kostenbesparend effect.

Een andere wijziging die heeft plaatsgevonden heeft betrekking op opstapplaatsen. Door gebruik te maken van opstapplaatsen wordt de duur van de rit verkort, omdat de taxi niet op verschillende adressen leerlingen hoeft op te halen en 's middags af te zetten. Ook dit werkt kostenverlagend.

2018 is het eerste volledige kalenderjaar geweest met de nieuwe vervoerder en bovenstaande wijzigingen. Ouders zijn zeer tevreden over het huidige leerlingenvervoer. De kosten zijn aanzienlijk lager uitgevallen. Daarom wordt voorgesteld om € 18.000 af te ramen.

BB18 Neveninstroom niet Nederlands sprekende kinderen (€ 10.000 N)

Neveninstroom wordt geboden aan niet Nederlands sprekende kinderen die in groep 3 t/m 8 van de basisschool zitten. Deze kinderen volgen een jaar onderwijs op basisschool Het Palet in Hapert. Zodra zij de Nederlandse taal machtig zijn stappen ze over naar de reguliere basisschool in hun eigen woonplaats.

Huidige cijfers laten zien dat er meer kinderen naar het Palet gaan dan verwacht. Voor elk kind wordt € 600 per kwartaal betaald. Het begrote bedrag voor 2019 is niet toereikend. Het begrote bedrag is gebaseerd op 8 kinderen. Op dit moment bezoeken 12 kinderen Het Palet. Dat betekent een structurele bijstelling van ca € 10.000.

BB19 Peuterwerk (€ 7.000 V)

We kopen peuterwerk in bij kinderopvang Nummereen. Inmiddels is gebleken dat de geraamde kosten in de begroting 2019 en verder hoger zijn dan benodigd. De kosten worden structureel met € 7.000 af geraamd.

BB20 Subsidie gebruikers Teutenhuis (€ 6.000 V)

Het college heeft in december 2018 besloten de subsidierelatie met het stichtingsbestuur Teutenhuis te beëindigen per 1 januari 2020 en de huurovereenkomst voor de Ster per 1-1-2019 te beëindigen. In plaats daarvan zijn we voornemens om een rechtstreekse subsidierelatie aan te gaan met de gebruikers waaraan duidelijke verplichtingen worden verbonden. Voor het jaar 2019 ontvangt het stichtingsbestuur nog een volledige subsidie. Binnen het huidige budget van het Teutenhuis wordt in 2019 een nieuwe systematiek onderzocht. Hierdoor ontstaat mogelijk een nieuwe subsidiesystematiek waarbij de gemeente individuele partijen subsidieert.

BB21 Omgevingscan positieve gezondheid (€ 20.000V)

In de begroting 2019-2021 is nieuw beleid (NB09 klimaatattest plus positieve gezondheid) opgenomen. Wij wilden door middel van een enquête, de scores van onze burgers op de aandachtsvelden van positieve gezondheid onderzoeken en deze afzetten tegen de omgevingsfactoren. We hebben besloten dat dit ook op basis van bestaande gegevens kan. Dit kan binnen de reguliere middelen. Het beschikbaar gestelde extra budget van € 20.000 valt daardoor vrij.

BB22 Voeding en duurzaamheid (€ 4.000 V)

In de begroting 2019-2022 is nieuw beleid (NB12) om kinderen te stimuleren om duurzaam om te gaan met voeding en gezond te eten. In 2018-2019 heeft hier één Bergeijkse school aan deelgenomen. Andere basisscholen hebben er niet veel animo voor getoond. Daarom stellen wij voor om dit budget te schrappen.

BB23 BErgeijkENERGY (neutraal)

Iedere gemeente staat op dit moment voor de opdracht om een bijdrage te leveren aan de energietransitie. Bergeijk heeft de aanpak hiervan in 2018 vastgelegd in een programmaplan duurzaamheid en klimaat "BErgeijkENERGY". In deze programmatische aanpak zijn concrete projecten opgenomen met benodigd budget en verwacht resultaat in energiebesparing en opwekking van duurzame hernieuwbare energie. De gemeenteraad heeft een bestemmingsreserve vastgesteld van € 1 miljoen ter besteding aan de uitvoering van het programmaplan BErgeijkENERGY.

Het programmaplan geeft zicht op de plannen voor de jaren 2019-2022. Op dit moment wordt het uitvoeringsprogramma 2019 uitgevoerd. In het najaar van 2019 komen we met een nieuw uitvoeringsprogramma voor 2020 op basis van de ervaringen van afgelopen jaar en ontwikkelingen die er tegenwoordig gaan plaatsvinden op het gebied van de energietransitie.

De uitvoering van het programmaplan is nog maar kort geleden gestart. Daarom is nog niet te zeggen wat er nog aan kosten gaat komen. In 2019 staat zowel een onderzoek rond het aardgasvrij maken van woningen als het opstellen van de Regionale energiestrategie gepland. Resultaten van deze opdrachten zullen mogelijk leiden tot nieuwe voorstellen in 2020.

BB24 Invoering Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en vergunningverlening (investering € 75.000, eenmalig € 50.000).

	2020	2021	2022	2023	Totaal
1 Bruto investering	-€ 50.000	-€ 25.000	€ 0	€ 0	-€ 75.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	-€ 50.000	-€ 25.000	€ 0	€ 0	-€ 75.000
(+ = voordeel, - = nadeel)					
4 Kapitaallasten (cumulatief)	-€ 11.000	-€ 10.800	-€ 10.600	-€ 10.400	-
5 Hogere exploitatiekosten	-€ 25.000	-€ 25.000	€ 0	€ 0	-
6 Totaal netto-lasten (=4+5)	-€ 36.000	-€ 35.800	-€ 10.600	-€ 10.400	-

Onderdeel van de Omgevingswet is de invoering van een nieuw digitaal stelsel. Via het DSO kunnen aanvragen en meldingen worden ingediend en is inzichtelijk welke regels en beleid er op een bepaalde locatie gelden. In het DSO worden daarmee het Omgevingsloket Online (OLO), de Activiteitenbesluit Internet Module (AIM) en Ruimtelijkeplannen.nl. samengevoegd. Op termijn wordt het DSO uitgebreid met informatie over de kwaliteit van de leefomgeving, bijvoorbeeld t.a.v. geluid of luchtkwaliteit.

Op dit moment is het DSO nog niet uitontwikkeld, waardoor het lastig is om een goede inschatting van de kosten te maken. Op basis van informatie van het SSC gaan we uit van € 75.000 aan investeringen bestaande uit € 50.000 voor het digitaliseren van informatie voor de Omgevingswet en € 25.000 voor een uitfasering van ICT-applicaties voor de Omgevingswet. Dit bedrag zal in 2020 aan het SSC (GRSK) beschikbaar moeten worden gesteld. De andere Kempengemeenten stellen hiervoor een zelfde bedrag beschikbaar.

Ook moeten de clusters Vergunningen en Toezicht en Handhaving "Omgevingswetproof" worden. Dit betekent o.a. dat (digitale) werkprocessen opnieuw moeten worden geschreven en de software op-

nieuw moet worden ingericht. Hiervoor zijn gedurende langere tijd extra uren nodig. Geschat wordt dat het gaat om ca € 50.000. Daarbij wordt onderzocht of (deels) samengewerkt kan worden bij VTH-de Kempen. De Kempengemeenten stellen voor deze activiteiten een vergelijkbaar bedrag beschikbaar.

BB25 Kempencommissie (€ 25.000 V)

Er is nog geen zicht op hoe een eventuele opvolger van de Kempencommissie vormgegeven gaat worden. Vooralsnog laten we het budget structureel vrijvallen.

BB26 Overige (administratieve wijzigingen) (€ 4.000 N in 2020)

Bij het opstellen van de PPN zijn ook veel (kleine) budgetten tegen het licht gehouden. Enerzijds om beter te rubriceren. Anderzijds door budgetten aan te passen aan actuele prognoses. Kosten- en opbrengstenmutaties betreffen bijvoorbeeld belastingen en energie-, brandstof- en onderhoud.

BB27 Opbrengsten grondtransacties (€ 125.000 V)

Op basis van de huidige inzichten verwachten we dat de eerste 4 jaren nog een hogere opbrengst uit grondtransacties haalbaar is. Hiervoor is reeds € 500.000 structureel opgenomen in de begroting. Met ingang van 2024 gaan we de opbrengst stapsgewijs, in 4 jaar, terugbrengen naar nul.

De algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties is met € 2,5 miljoen tot het maximum gevuld. Eventuele minderopbrengsten kunnen hiermee gedekt worden.

BB28 Omvorming OV naar LED-verlichting (investering € 200.000 in 2023)

In de begroting 2018 is een omvormingsprogramma om te komen tot LED-verlichting, met een looptijd van 8 jaren opgenomen. Wij voegen nu de jaarschijf 2023 toe.

BB29 Aanpassingen planning projecten (€ 44.000 V in 2020)

Een aantal investeringen zijn opnieuw tegen het licht gehouden. De investering voor de herinrichting van Hof Noord schuift van 2020 naar 2021. Daartegenover staat dat de investering voor de vervanging verlichting sportaccommodaties versneld wordt van 2021 naar 2020. Op deze investering wordt ook een correctie doorgevoerd omdat de btw niet verhaald kan worden. In de eerdere raming hadden we hier wel rekening mee gehouden.

De investeringen van de fietsambitie zijn verschoven van 2019 en 2020 naar 2021 en 2022. Daarnaast is de afschrijvingstermijn aangepast naar 50 jaar. Dit omdat het uitgangspunt is dat de fietspaden in beton aangelegd worden. Financieel is dit verwerkt via NB02 Prioritering fietsambitie.

BB30 Onder uitputting kapitaallasten (€ 38.900 N in 2020)

De begroting dient structureel sluitend te zijn. De provincie kijkt daarbij of de lasten van de investeringen gedekt kunnen worden. Dit doet zij door de lasten van de investeringen in het jaar van investering als structureel aan te merken. Het gemeentelijk afschrijvingsbeleid gaat er echter vanuit dat er in het jaar van investering enkel een half jaar rente gerekend wordt. Het verschil tussen de volledige kapitaallasten en ons afschrijvingsbeleid dient als incidenteel voordeel als onder uitputting kapitaallasten te worden opgenomen. De onder uitputting kapitaallasten is normaliter positief. Echter, door investeringen die eerder gepland stonden voor 2020 te verschuiven naar 2021 wijzigt ook de onder uitputting. Dit leidt tot een technische verschuiving tussen structureel en incidenteel begrotingsaldo. Het naar achteren schuiven van investeringen leidt in 2020 tot een structureel voordeel maar een incidenteel nadeel op de onder uitputting kapitaallasten.

Nieuw beleid

NB01 Kattendans (PM)

In nauw overleg met de Stichting Gemeenschapswerk Bergeijk is in samenwerking met een extern adviseur een Programma van Uitgangspunten (PvU) voor de renovatie van De Kattendans opgesteld. Op basis van dit PvU moet besluitvorming plaatsvinden over de volgende stap in het proces om te komen tot een toekomstbestendige gemeenschapshuis- en theaterfunctie in De Kattendans. De aanpassingen ten opzichte van het programma van mei 2018 heeft echter nauwelijks invloed gehad op de totale omvang van de geraamde investeringen. We hebben geconcludeerd dat dit in zeer hoge mate samenhangt met de extreem sterk gestegen prijzen in de bouwsector.

Op basis van het voorliggende PvU wordt op dit moment hard gewerkt aan de voorbereiding van besluitvorming in het college over het voorstel dat aan de gemeenteraad hierover kan worden gedaan. Het college vindt het wenselijk om de gemeenteraad tussentijds al te informeren over de inhoud van het PvU en de inhoud van een voorgenomen raadsvoorstel op dit onderwerp. Daarbij wil het college inventariseren welke vragen er op basis van deze informatie nog leven onder de leden van de raaden raadscommissies die beantwoord moeten worden om tot besluitvorming in de gemeenteraad te komen. Daarvoor zal in overleg met de griffie een informatieavond worden ingepland in juni 2019. Een raadsvoorstel kan vervolgens na de zomer ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden aangeboden.

NB02 Fietsambitie Bergeijk

	2020	2021	2022	2023	Totaal
1 Bruto investering	-€ 500.000	-€ 500.000	-€ 500.000	€ 0	-€ 1.500.000
2 Bijstelling PPN	€ 500.000	-€ 500.000	-€ 500.000	-€ 500.000	-€ 1.000.000
3 Bruto investering PPN (=1+2)	€ 0	-€ 1.000.000	-€ 1.000.000	-€ 500.000	-€ 2.500.000
4 Dekking via BR ROL	€ 0	€ 0	€ 0	€ 500.000	€ 500.000
5 Netto investering (=3+4) (+ = voordeel, -/ = nadeel)	€ 0	-€ 1.000.000	-€ 1.000.000	€ 0	-€ 2.000.000
6 Kapitaallasten (cumulatief)	€ 53.000	€ 39.000	€ 25.067	€ 24.533	-

Op 22 november 2018 heeft de gemeenteraad ingestemd met de Gemeentelijke Visie Mobiliteit. De gemeenteraad heeft met dit besluit ingezet op de structurele verbetering van bestaande fietsverbindingen en heeft daarnaast prioriteit gegeven aan zes fietsverbindingen binnen de gemeente, te weten:

1. Fietsverbinding Bergeijk – Stedelijk gebied
2. Fietsverbinding Eersel – Bergeijk
3. Fietsverbinding Luyksgestel – Weebosch
4. Fietsverbinding Walik – Steensel
5. Fietsverbinding Kempervennen
6. Fietsverbinding Witrijt

Daarbij is besloten om onder andere te prioriteren op basis van politieke wens, beleving bij burgers, intensiteiten en de potentie van de fietsverbinding.

In de begroting van 2019-2022 is in totaal al € 2.000.000 opgenomen voor de fietsambitie van Bergeijk. Dit resulteert in een nog te investeren bedrag van € 4.817.000. Voorgesteld wordt om voor de jaarschijf 2023 € 500.000 op te nemen gezien de opgave die we nog hebben. Na de prioritering in de gemeenteraad kan voor de komende jaren concreet gezien worden welke projecten binnen welk tijdsbestek deze worden uitgevoerd.

De gemeenteraad zal in de raadsvergadering van 6 juni 2019 de fietsprojecten prioriteren. De bedragen die in de PPN 2020-2023 worden opgenomen zijn richtinggevend.

NB03 Onderzoek wegcategorisering (€ 20.000 N)

In november 2018 heeft de gemeenteraad de Gemeentelijke Visie Mobiliteit vastgesteld. Als het gaat om de wegcategorisering is besloten om een gedegen onderzoek uit te voeren naar de wegcategorisering binnen onze gemeente. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over de Mr. Pankenstraat, Eerselsedijk, Sparrendreef, Van Beverwijkstraat, Nieuwstraat, Churchilllaan en Kennedylaan.

De vraag om een actualisatie ook gezien projecten als Hof Noord en de Diepveldenweg vraagt om een vervroegd onderzoek naar de toekomstige wegcategorisering omdat de inrichting van wegen afgestemd moet worden op de wegcategorie die ze hebben.

In 2021 willen we een gedegen onderzoek doen naar de wegcategorisering en de keuzes voor de toekomst aan de gemeenteraad voorleggen.

NB04 30 km/uur zone Lijsterbedreef Bergeijk (investering € 70.000)

	2020	2021	2022	2023	Totaal
1 Bruto investering	-€ 70.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 70.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	-€ 70.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 70.000
(+ = voordeel, -/ = nadeel)					
4 Netto kapitaallasten (cumulatief)	-€ 3.733	-€ 3.687	-€ 3.640	-€ 3.593	-

In de Gemeentelijke Visie Mobiliteit die in 2018 door de gemeenteraad is vastgesteld is de wegcategorisering opgenomen. De Lijsterbedreef wordt al jaren in de gemeentelijke plannen voor wegcategorisering aangewezen als 30 km/uur zone maar is nog niet als zodanig ingericht en gerealiseerd.

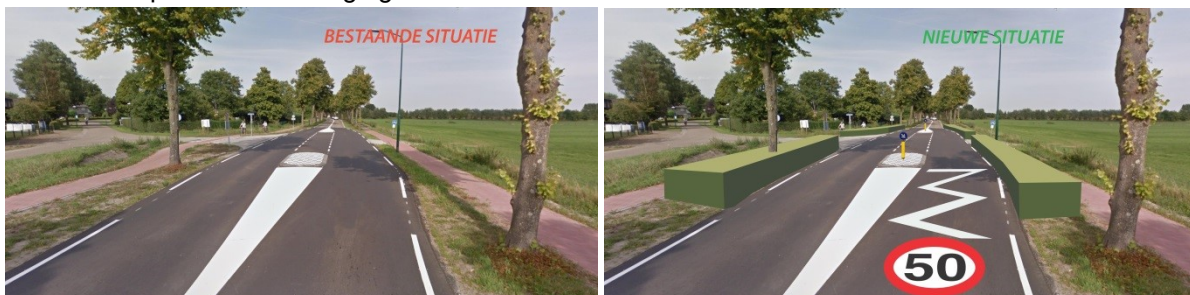
In 2020 wordt de weg conform 30 km/uur ingericht. Daarmee wordt meteen de 30 km/uur zone in de omgeving van het woonbos vervolmaakt.

De investering gaat uit van de aanleg van 4 plateaus op de kruispunten en 2 uitritconstructies om de Lijsterbedreef als 30 km/uur zone in te richten.

NB05 Aanpassingen Heijerstraat – Loveren, Westerhoven (investering € 40.000)

	2020	2021	2022	2023	Totaal
1 Bruto investering	-€ 40.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 40.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	-€ 40.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 40.000
(+ = voordeel, -/ = nadeel)					
4 Netto kapitaallasten (cumulatief)	-€ 2.133	-€ 2.107	-€ 2.080	-€ 2.053	-

Samen met een werkgroep Heijerstraat-Loveren zijn aanvullende maatregelen besproken op het traject om de verkeersveiligheid te verbeteren. Afgezien van een aantal extra maatregelen, zoals markeringwerk en rijbaanreflectors, die gefinancierd worden uit reguliere onderhoudsgelden, zijn we voornemens de kruispuntlocaties extra te accentueren met de aanleg van blokhagen. Hiervoor heeft de werkgroep zich hard gemaakt en het toevoegen van dergelijke objecten voegt een derde dimensie toe (hoogte), waarvan we zonder meer verwachten dat deze attentieverhogend is en een positieve invloed zal hebben op snelheidsverlaging.

NB06 Aanpassingen Mr. Pankenstraat, Bergeijk (investering € 20.000 N)

	2020	2021	2022	2023	Totaal
1 Bruto investering	-€ 20.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 20.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	-€ 20.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 20.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Netto kapitaallasten (cumulatief)	-€ 1.067	-€ 1.053	-€ 1.040	-€ 1.027	-

Samen met een actiegroep, vertegenwoordigers uit de Mr. Pankenstraat, zijn verbetermaatregelen besproken. Om uitzicht uit zijstraten en de voetgangersstructuur aan de noordzijde te verbeteren, willen we aantal parkeerplaatsen verwijderen (7 st.) ten gunste van voetgangersgebied. Ter hoogte van kinderdagverblijf kunnen we parkeerplaatsen realiseren (4 st). Daarnaast speelt bij bewoners de ervaring van overlast van tractorverkeer. Samen met een verkeerskundige willen we met betrokkenen, loonbedrijven en handhaving (politie) proberen te komen tot een convenant om een en ander te reguleren.

NB07 FOCUS: Herinrichting, vervangingen jaarschijf 2023

Herinrichting, vervanging wijk de Mert e.o.	2020	2021	2022	2023	Totaal
1 Bruto investering	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 1.275.000	-€ 1.275.000
2 Dekking via rioolheffing	€ 0	€ 0	€ 0	€ 600.000	€ 600.000
3 Netto investering (=1+2)	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 675.000	-€ 675.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Netto kapitaallasten (cumulatief)	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 32.000	-

De verhardingen en inrichting van de Mert en omgeving is aan totale vervanging toe. De gehele openbare ruimte, van kavelgrens tot kavelgrens, inclusief riolering wordt vervangen. Het ontwerp wordt integraal samen met de wijken Koperteutenstraat e.o. en de Hasselt in 2019 gemaakt.

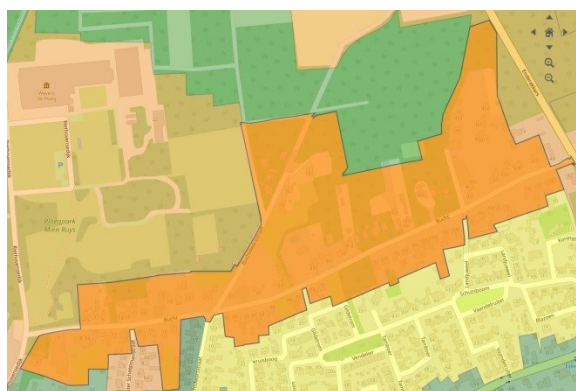
Herinrichting, vervanging De Bucht	2020	2021	2022	2023	Totaal
1 Bruto investering	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 1.250.000	-€ 1.250.000
2 Dekking via rioolheffing	€ 0	€ 0	€ 0	€ 620.000	€ 620.000
3 Netto investering (=1+2)	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 630.000	-€ 630.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Netto kapitaallasten (cumulatief)	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 33.067	-

De verhardingen en inrichting van de Bucht (en Buchtduwarsstraat) is aan totale vervanging toe. De gehele openbare ruimte, van kavelgrens tot kavelgrens, inclusief riolering wordt vervangen.

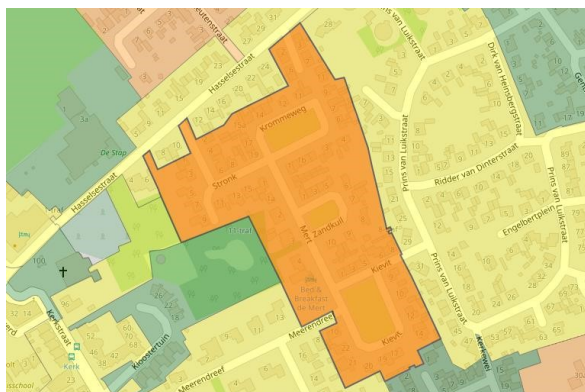
Zowel de Bucht als de wijk de Mert zijn qua staat en onderhoudsniveau aan of groot onderhoud, of volledige herinrichting toe om aan het gewenste kwaliteitsniveau te voldoen. Indien geen herinrichting uitgevoerd wordt moet rekening worden gehouden met groot onderhoud. De kosten voor groot onderhoud zijn niet in de voorziening opgenomen. Deze moeten dan in de voorziening alsnog worden opgenomen. De kosten voor het groot onderhoud zijn getaxeerd. De kosten bedragen:

Project de Bucht: € 216.000

Project de Mert e.o.: € 197.000

Herinrichting De Bucht

Herinrichting de Mert e.o.

NB08 Klimaatslim Bosbeheer (€ 12.500 N)

Een nieuw bosbeheerplan voor 10 jaar (2021-2031). Het bestaande beheerplan loopt in 2021 af. Bossen leveren een belangrijke bijdrage aan het beperken van de klimaatverandering door vastlegging van CO₂ in hun levende biomassa en houtproducten. Het is nodig de veerkracht van onze bossen (± 1400 ha) tegen de gevolgen van klimaatverandering te verhogen. Met klimaatslim bosbeheer versterken we de bijdrage die bossen kunnen leveren aan klimaatmitigatie (CO₂-vastlegging) en werken we aan de klimaatadaptatie van onze bossen. Daarvoor is het nodig ons bosbeheerplan aan te passen en af te stemmen met overige terreinbeheerders. Dat biedt ook kansen voor versterking van de biodiversiteit, opvangen van fijnstof en voldoen aan richtlijnen brandpreventie rond recreatie terreinen en kwetsbare objecten. Voor bezoekers wordt het bos aantrekkelijker.

NB09 Led verlichting voetbalverenigingen (investering € 60.000)

	2020	2021	2022	2023	Totaal
1 Bruto investering	-€ 60.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 60.000
2 Subsidie / bijdragen derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3 Netto investering (=1+2)	-€ 60.000	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 60.000
(+ = voordeel, -/- = nadeel)					
4 Netto kapitaallasten (cumulatief)	-€ 3.200	-€ 3.160	-€ 3.120	-€ 3.080	-

Voor de periode 2019 – 2021 zijn op basis van het TUOB-beleid financiële middelen beschikbaar gesteld voor het vervangen van de traditionele verlichting voor Ledverlichting. Dat wil zeggen: elke voetbalvereniging heeft op basis van de gehanteerde normen van de NOC*NSF (voornamelijk gebaseerd op het aantal leden) recht op één, dan wel twee verlichte trainingsvelden.

De gemeente is benaderd door de voetbalverenigingen met het verzoek of zij bereid is mee te denken met het vervangen van de verlichting om eventuele avondwedstrijden te kunnen spelen. Een zaterdagavondcompetitie wordt als interessante optie gezien en ondersteund door de KNVB en de gemeente.

De gemeente faciliteert niet in een extra verlicht wedstrijdveld. Wel kan de gemeente faciliteren om de huidige verlichting te vervangen naar ledverlichting die voldoet aan de lichtnorm voor het spelen van avondwedstrijden. In de praktijk houdt dit in dat er in plaats van 6 armaturen (trainingsverlichting), 8-12 armaturen geplaatst dienen te worden. De meerkosten van de extra armaturen om een veld geschikt te maken voor wedstrijden ramen wij per vereniging op circa € 20.000. De gemeente is bereid 50% van dit bedrag middels cofinanciering bij te dragen. De gemeente heeft binnen de reguliere budgetten geen dekking voor dit initiatief. De eenmalige investering bedraagt maximaal € 60.000.

NB10 Plattelandsontwikkelingsprogramma 2020 (€ 128.700 N, dekking BR DOB)

Projecten die bijdragen aan de verbetering van de kwaliteit van het buitengebied:

(+ = voordeel, -/- = nadeel)		2020	2021	2022	2023
Stimuleringskader groenblauwe diensten	B2018	-25.000	-25.000	0	0
Masterplan biodiversiteit	B2018	-20.000	-20.000	0	0
Heidecorridor Stevensbergen	B2019	-11.000	-1.500	0	0
Reeds voorzien in begroting		-56.000	-46.500	0	0
Uitbreiding voorzieningen vliedertuin Riethoven	PPN	-8.700	0	0	0
Pronkwandelingen Riethoven	PPN	-5.000	0	0	0
Ervenplus (uitbreiding)	PPN	-10.000	-10.000	0	0
EVZ De Plateaux	PPN	-25.000	0	0	0
Verzamelplan functiewijziging	PPN	-20.000	0	0	0
Klimaatbomen	PPN	-15.000	-15.000	-15.000	0
Vernieuwing openstellingsborden gemeentelijk bos	PPN	-5.000	0	0	0
NB Plattelandsontwikkelingsprogramma 2020		-88.700	-25.000	-15.000	0
Totaal (dekking BR DOB - Gebiedsakkoord N69)		-144.700	-71.500	-15.000	0

Uitbreiding voorzieningen vlindertuin Riethoven:

De IVN-werkgroep Riethoven wil graag een water- en stroomvoorziening, een eenvoudige toiletvoorziening in een schaftwagen, enkele zitbankjes in de tuin en toeristische bewegwijzering naar de Vlindertuin realiseren.

Pronkwandelingen Riethoven:

De kernraad Riethoven wil met hulp van het wandelteam van de KBO en plaatselijke horecaondernemers 4 wandelroutes uitwerken en deze ontsluiten via folders en QR-codes.

Ervenplus (uitbreiding):

Ervenplus is een provinciale subsidieregeling, die via erfscans en beplantingsplannen bijdraagt aan de vergroting van de biodiversiteit op boerenerven. In navolging van Riethoven kan door de uitbreiding ook in de andere kernen meegedaan worden.

EVZ De Plateaux:

Inrichting van de droge ecologische verbindingzone tussen de Liskes en de Plateaux.

Verzamelplan functiewijziging:

Veel veehouders overwegen te stoppen, functiewijziging in het bestemmingsplan van Agrarisch naar Wonen (gepaard met sloop) hoort daarbij. Door deelname aan een gezamenlijke, door de gemeente getrokken, herziening van het bestemmingsplan kunnen agrariërs ontzorgd worden.

Klimaatbomen:

Planten van 100 klimaatbestendige bomen in het buitengebied per jaar in 2020 t/m 2022 in bermen en overhoeken, om daarmee CO2 vast te leggen en de biodiversiteit te versterken.

Vernieuwing openstellingsborden gemeentelijk bos:

Plaatsen van ca. 100 vernieuwde openstellingsbordjes (uniform in alle kempengemeenten en voorzien van QR-codes voor digitale ontsluiting) bij gemeentelijke bospercelen.

6. Ruimte voor beleid, dekkingsmogelijkheden

RB01 Onroerende zaak belasting (OZB)

- a) Een eenmalige verhoging van 1% OZB opbrengsten geeft een meeropbrengst van € 37.000.
 b) Een jaarlijkse stijging van 1% geeft een meeropbrengst die cumulatief oploopt naar ca € 154.000.

Omschrijving (x€ 1.000)	2020	2021	2022	2023
OZB verhogen met 1% eenmalig	37	38	39	39
OZB verhogen met jaarlijks 1%	37	75	114	154

c) Verhoging tarief niet-woningen

Soort	Tarieven Bergeijk 2019	verschil tov landelijk gemiddelde (tarief)	verschil tov omliggende gemeenten (tarief)	percentage onder het gemiddelde tov landelijk	percentage onder het gemiddelde tov omliggende gemeenten
eigenaar NW	0,1723	-0,1015	-0,0344	-58,91%	-19,96%
gebruiker NW	0,1378	-0,0663	-0,0288	-48,11%	-20,89%

Het huidige tarief niet-woningen ligt in Bergeijk lager dan het landelijke gemiddelde en het gemiddelde van de omliggende gemeente. Om dit tarief met de omliggende gemeenten gelijk te trekken is het mogelijk om het tarief te verhogen, al dan niet gefaseerd. Hierdoor is er een potentiële meeropbrengst te realiseren van ongeveer € 200.000.

RB02 Toeristenbelasting

Sinds 2014 is het tarief van de toeristenbelasting 3,11% van de omzet. Hiermee wordt een opbrengst gerealiseerd van ca € 926.000 in 2019. Hiervoor verblijven circa 1,15 miljoen toeristen binnen de gemeentegrenzen. Het verhogen met 0,10% leidt tot een extra opbrengst van € 30.000. De opbrengst stijgt daarnaast indien de omzet uit overnachtingen stijgt.

RB03 Verhogen leges

Bij de bepaling van de kostendekkendheid van de leges wordt een onderscheid gemaakt in 3 titels in de legesverordening. Het is ongewenst om per titel meer inkomsten dan uitgaven te hebben. Dit kan wel maar dit vergt zeer goede motivatie. In de begroting 2019 zijn de titels als volgt kostendekkend:

Legesverordening Bedragen x€ 1.000	Netto lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Totale baten	Dekkings %
1. Algemene dienstverlening	290	229	0	518	436	84%
2. Dienstverlening fysiek leefomgeving/omgevingsvergunning	258	357	0	615	440	72%
3. Dienstverlening Europese dienstenrichtlijn	6	9	0	15	4	29%
Kostendekking totaal	554	594	0	1.148	881	77%

Een kostendekkendheid van 100% is in principe toegestaan. Binnen titel 1 Algemene dienstverlening, waarin bijvoorbeeld paspoorten en rijbewijzen zijn opgenomen, zijn de belangrijkste tarieven door het Rijk gemaximeerd.

Dit is niet het geval bij titel 2 en 3. Titel 2 omvat de omgevingsvergunningen, die zijn niet gemaximeerd door het Rijk. Het verhogen van de legestarieven met een bepaald percentage is daarom, eventueel gefaseerd, mogelijk. Op basis van de begroting 2019 leidt elke verhoging van 5% tot een extra opbrengst van ca € 45.000.

RB04 Personeelsbudget (€ 72.000)

Op basis van de begroting 2019, inclusief de formatieuitbreiding die is vastgesteld in de raad van 18 april 2019, is de loonsom ca € 7,2 miljoen. 1% besparing daarop leidt tot € 72.000 minder kosten.

RB05 Extra verhoging geliberaliseerde pacht (€ 35.000 – € 65.000)

Een mogelijkheid voor hogere opbrengsten: verhogen pacht prijs korte pacht. Het gaat om ca 286 ha. Pacht prijs wordt nu jaarlijks met € 25 p/ha verhoogd. Huidig prijspeil is € 1.050, in 2020 dus € 1.075.

In de omgeving worden hogere pachtprizen gevraagd. Provincie zit op ca € 1.200 - € 1.300. Hierdoor zou een meeropbrengst van € 35.000 - € 65.000 mogelijk zijn.

Gemiddelde inschrijvingsprijs van de provincie in 2019 ca. € 1.200 p/ha.; in Valkenswaard ca. € 1.400; in Eersel voor A-klasse percelen € 1.600 voor B-klasse € 1.200 en voor percelen <1 ha. € 900.

RB06 Sturen op prestatieafspraken bij verantwoording subsidies (€ 20.000)

In 2018 heeft de herijking van het subsidiebeleid plaatsgevonden. Door nieuw beleid is de gemeente beter in staat strakker te sturen op het instrument subsidies. Er worden meer verplichtingen gesteld aan verlening van budgetsubsidies. Ook de monitoring en controle is door de herijking van het subsidiebeleid verbeterd.

Als gevolg van bovenstaande wijzigingen is er jaarlijks meer zicht op de gestelde prestaties versus het gesubsidieerde bedrag. Indien de betreffende organisatie de budgetsubsidie niet (geheel) heeft aangewend voor het doel waardoor de subsidie verleend is dan zullen we (een deel van) de betreffende subsidie terug laten vloeien.

We verwachten hiermee een besparing te kunnen realiseren van € 20.000 op jaarbasis.

RB07 Beëindigen subsidie facilitaire ondersteuning basisonderwijs (oplopend van € 6.000 in 2021 naar € 26.000 in 2023)

Sinds 2005 levert de gemeente Bergeijk jaarlijks een bijdrage aan facilitaire ondersteuning in het basisonderwijs. Deze middelen werden ingezet ten behoeve van de conciërges op de scholen die vanuit het verleden middels een id-baan op de scholen hand en span diensten verrichtten. Scholen ontvangen een lump sum financiering voor het organiseren van alle onderwijstaken inclusief gebouw en personeel. Omdat het een subsidie betreft, stellen we een afbouw voor volgens redelijke termijn.

RB08 TUOB doorbelasting velden boven de NOC-NSF norm (€ 25.725)

Wij faciliteren in principe de voetbal-, korfbal- en tennisverenigingen door op basis van NOC-NSF norm velden beschikbaar te houden. Er wordt nu geen onderscheid gemaakt tussen velden binnen de NOC-NSF norm en extra velden. Overwogen kan worden om de kosten voor het onderhoud van de extra velden volledig door te belasten naar de vereniging c.q. daarvoor geen TUOB-bijdrage meer voor te verstrekken. Dit maakt een besparing mogelijk van € 25.725.

RB09 Besparing onderhoud groen Bora (€ 50.000)

Door strakker te sturen op het groenonderhoud en eventueel de frequentie van onderhoud aan te passen zijn er besparingen mogelijk. We moeten ons wel realiseren dat de kwaliteit hierdoor achteruit gaat.

RB10 Inzet algemene reserve

De algemene reserves, exclusief de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties, dient een minimale omvang te hebben van € 6,0 miljoen.

Na resultaatbestemming van het voorlopige resultaat van de jaarrekening 2018, de claim in verband met het storten van € 1 miljoen in de bestemmingsreserve Duurzaamheid en Klimaat en het geprognosticeerde resultaat 2019 in de 1^e Burap 2019, bedragen de algemene reserves € 7,9 miljoen.

Hierdoor is binnen de algemene reserves ca € 1,9 miljoen vrij te besteden.

Met het inzetten van 1 miljoen van de algemene reserve kunnen indicatief de volgende afschrijvingslasten gedekt worden:

Soort investering	Afschrijvingstermijn	Bedrag te dekken
Investering economisch nut (gebouw)	40	25.000
Investering economisch nut (installaties)	15	66.000
Investering maatschappelijk nut in de openbare ruimte	30	33.000

Deze dekkingsmogelijkheden gelden overigens ook als andere (bestemmings)reserves ingezet worden. Wanneer bestemmingsreserves danwel de algemene reserve aangewend worden ter dekking

van investeringen zal (een deel van) de reserve gestort dienen te worden in een in te stellen dekkingsreserve.

RB11 Inzet Bestemmingsreserves ROL en DOB-Gebiedsakkoord N69

Op 1 januari 2019 is de omvang van de bestemmingsreserve DOB-Gebiedsakkoord N69 € 672.000. In de begroting 2019 zijn de volgende claims voorzien:

- Beleid Voormalige Agrarische bedrijfslocaties (2019) € 100.000
- Liskes, herstelplan cultuurhistorisch landschap (2019) € 20.000
- Bestrijding Japanse Duizendknoop (2019) € 15.000
- Faciliteren wildstandbeheer populatie wilde zwijnen (2019) € 10.000
- Plattelandsontwikkelingsprogramma 2019 € 71.500, 2020 € 56.000, 2021 € 46.500
- Plattelandsontwikkelingsprogramma voorgaande jaren € 33.000 via 1^e Burap 2019 opnemen.

Hierdoor resteert € 320.000. De plannen in deze PPN vraagt een aanwending van € 129.000. Er is daarna nog ca € 191.000 in te zetten voor overige projecten/plannen.

Op 1 januari 2019 is de omvang van de bestemmingsreserve ROL €1.672.000. Op basis van de prognoses van de meeste actuele grondexploitaties zal er in 2019 ca € 320.000 aan toegevoegd worden. Dit is wel afhankelijk van daadwerkelijke grondverkopen. Daarmee is er een kleine € 2 miljoen beschikbaar.

In de begroting 2019 zijn de volgende claims voorzien:

- Vorming voorziening Bereikbaarheidsagenda € 415.000
- Verwerving Hof Noord € 368.000.

Er resteert ca € 1.200.000, in te zetten voor projecten. Er is een voorstel opgenomen om hiervan € 500.000 in te zetten voor de fietsambitie.

RB12 Inzet bestemmingsreserve IKC/Kattendans

In de periode 2017-2022 wordt totaal € 3,0 miljoen gestort in deze bestemmingsreserve. Deze is aangewend voor ca € 100.000 in verband met eerdere besluitvorming rondom de Kattendans. Het overige kan ingezet worden om, een deel van, toekomstige lasten van de renovatie en verbouw van de Kattendans te dekken.

RB13 Vervallen storting in bestemmingsreserve IKC/Kattendans

In de begroting 2019 wordt in de jaren 2019-2022 jaarlijks € 500.000 gestort in de bestemmingsreserve. Dit zodat gespaard wordt om eventuele toekomstige investeringen voor een deel te kunnen dekken. Het laten vervallen van deze storting leidt tot een voordeel in de begroting.

RB14 Omvormen bestemmingsreserve egalisatie sociaal domein

Deze reserve is aangehouden om eventuele grote afwijkingen bij de jaarrekening op te vangen. Overwogen kan worden om deze reserve op te heffen of te herbestemmen binnen het sociaal domein om bijvoorbeeld pilots e.d. uit te voeren. Op basis van de jaarrekening 2018 is de omvang van deze bestemmingsreserve € 841.000.

Bijlagen

Bijlage 1: Uitwerking coalitieakkoord CDA – VVD 2018-2022 “Samen doen!”

1. Zorgen voor levendige kernen

Kernen:

Samen met kern- en dorpsraden wordt per kern een dorpsvisie opgesteld. Hierin worden de uitdagingen en kansen om de leefbaarheid naar een hoger niveau te brengen in kaart gebracht. Door intensief samen te werken, houden wij onze openbare voorzieningen (scholen, gemeenschapshuizen en sportaccommodaties) op peil.

- Eigen initiatieven die onze kernen aantrekkelijker en levendiger maken, worden ondersteund.
- Wij blijven investeren in gemeenschapshuizen. Er is ruimte voor nieuwe ontwikkelingen.
- Belanghebbende partijen betrekken we actief bij de ontwikkeling van plannen en de uitwerking van de omgevingswet.

Verenigingen:

Verenigingen kunnen rekenen op ondersteuning van de gemeente via TUOB. Ook bieden wij ondersteuning bij het faciliteren van sporten voor mensen met een beperking.

Zelfwerkzaamheid van verenigingen en gemeenschapshuizen wordt beloond.

- We schaffen leges voor evenementen georganiseerd door verenigingen af.
- Verenigingen en gemeenschapshuizen kunnen door betrokkenheid en zelfwerkzaamheid van leden en inwoners worden beloond, TUOB zetten we voort.

Cultuur:

Wij investeren in de Kattendans. Het sociale en culturele centrum met unieke theaterzaal moet behouden blijven voor een zo breed mogelijk publiek. Wij willen verenigingen en gebruikers betrekken bij het ontwikkelen van de moderniserings- en uitbreidingsplannen.

Wonen:

In alle kernen moet er nieuwbouw gerealiseerd worden voor jong en oud. Er is aandacht voor een goede spreiding van woningen en voor diversiteit, duurzaamheid en verschillende woonbehoeften in alle kernen:

- Er is ruimte voor innovatieve woonvormen zoals woon-zorg initiatieven en “tiny houses”.
- We hebben extra aandacht voor duurzaam bouwen.
- Gezien de veranderingen in de woningmarkt willen we de woonvisie aanpakken en actualiseren. Het beleid laten we aansluiten bij de woonwensen van deze tijd.

Onderwijs:

In elke kern zorgen we voor een basisschool die bij de tijd is. Hier is kinderopvang en peuterwerk beschikbaar. De gebouwen van de scholen op 't Hof zijn niet meer op orde. Dit is het moment om te beoordelen hoe het gebouw kan voldoen aan de moderne behoeften van onderwijs. We staan achter de ontwikkeling van een Integraal Kind Centrum. Samen met de partners werken we aan de ontwikkeling hiervan.

- Jongeren-, cultuur-, muziek- en sportcoaches worden ingezet zodat in iedere kern en bij alle scholen een breed aanbod voor talentontwikkeling bestaat.
- We voeren een haalbaarheidsonderzoek uit voor een MFA in Riethoven.

Jeugd:

Om Bergeijk leefbaar te houden is het van groot belang dat jongeren in de gemeente kunnen en willen blijven wonen. Hiervoor zijn een modern theater, woningen voor starters, ondersteuning van verenigingen, een levendig centrum en een goede fiets- en OV-verbinding belangrijk. Jeugdigen worden ondersteund bij initiatieven voor hun vrijetijdsbesteding. Voorkomen is beter dan genezen, we willen

dat de gemeente met maatschappelijke partners samenwerkt aan preventieve en innovatieve jeugdhulp.

- De samenwerking tussen basisscholen, huisartsen en lokale ondersteuningsteams wordt versterkt.
- De gemeente werkt samen met maatschappelijke partners aan een 'zorgplan van aanpak' zodat jeugdhulp geborgd is, ook als jongeren ouder dan 18 jaar zijn.
- Ruimte voor innovatie. Er komt een gerichte aanpak die zich richt op de weerbaarheid van jongeren.

Goede Zorg in je eigen dorp

De afgelopen jaren is er een stevige basis gelegd voor goede zorg aan inwoners van Bergeijk. In de kernen zijn lokale ondersteuningsteams actief. Iedere kern heeft een dorpsondersteuner en er zijn diverse (inloop)activiteiten en zorginitiatieven op poten gezet. Maatwerk, preventie, innovatieve projecten en laagdrempeligheid bij een hulpvraag zijn belangrijke speerpunten. De sterke basis die in de gemeente Bergeijk is gelegd willen we versterken en verbeteren. Zo kunnen we op een eigentijdse en een toekomstbestendige manier inwoners dicht bij huis zorg bieden.

- Dorpsondersteuners en professionals hebben oog voor eenzaamheid.
- Middelen voor sociaal domein worden gereserveerd voor dit doel, geld voor de zorg gaat ook daadwerkelijk naar de zorg.
- Inwoners kunnen voorstellen doen om zelf zorg te organiseren. We geven ze het 'recht om uit te dagen'. Hierbij kan het gaan om preventie en professionele zorg als alternatief voor bestaande geboden zorg door de gemeente.
- Succesvolle voorbeelden: zorg in eigen dorp / zelfhulpgroepen / inloopactiviteiten / gezonde eetprojecten.
- Voor degenen die afhankelijk zijn van professionele hulp zoeken we een passende oplossing.
- Niemand zou in armoede moeten leven. Maatschappelijke partners en vrijwilligersorganisaties worden bij elkaar gebracht om een integraal plan te maken op het gebied van preventie en bestrijding van armoede in Bergeijk.

Arbeidsparticipatie

We gaan mensen die graag willen werken, maar door omstandigheden of regelgeving niet kunnen of mogen werken, ondersteunen. Dat doen we door het vinden van een passende arbeidsplek of vrijwilligerswerk. Iedereen moet kunnen meedoen.

2. Een toekomstbestendige omgeving

Duurzaamheid

Klimaatverandering, energietransitie en een duurzame economie zijn belangrijke thema's waar we ook lokaal actief stappen in willen zetten. We zien een belangrijke rol weggelegd voor het lokaal bestuur om te komen tot een duurzame gemeente, zowel op grote als op kleine schaal. De gemeente investeert in duurzaamheid, stimuleert initiatieven van ondernemers en inwoners en heeft een belangrijke voorbeeldfunctie als het gaat om de eigen gebouwen, accommodaties en straatverlichting.

- Er wordt een energievisie opgesteld. Hierin worden ruimtelijke mogelijkheden voor grootschalige projecten in kaart gebracht en omgezet in concrete plannen. Bijvoorbeeld zonneweides of windmolens. Het uitgangspunt is dat er met inwoners en bedrijven samengewerkt wordt.
- Er wordt geïnvesteerd in het energieneutraal maken van gemeentelijke gebouwen, accommodaties en omzetten naar LED-straatverlichting.
- We richten een fonds op dat als vliegwiel dient om investeringen in duurzaamheid te stimuleren. Het rendement van de investering vloeit terug in het fonds. De opbrengsten dienen voor investeringen in verduurzaming van de gemeente Bergeijk. Zo ontstaat een langdurige cyclus om doelstellingen op het gebied van duurzaamheid te realiseren. Zowel voor gemeentelijke eigendommen (gebouwen, verlichting, openbare ruimte) als voor ondernemers en inwoners. Denk daarbij bij-

voorbeeld aan de gezamenlijke realisatie van zonneweides of de verduurzaming van bedrijfsprocessen. De gemeente is co-financier.

- De gemeente brengt inwoners en ondernemers samen. Zij informeert, enthousiasmeert en subsidieert om te komen tot een duurzame gemeente.
- Het zelf opwekken van energie, gezamenlijke warmtebronnen gebruiken, streven naar gasloos leven en het besparen van energie wordt gestimuleerd door middel van subsidies, informatieverstrekking en ondersteuning vanuit de gemeente.

Bergeijk beter bereikbaar

Een goede bereikbaarheid is van groot belang voor onze inwoners en het bedrijfsleven, zodat Bergeijk veilig, levendig en aantrekkelijk blijft. Zo blijven we een toekomstbestendige gemeente; zowel voor fietsers, auto's als vrachtverkeer. We zorgen voor goede (fiets)verbindingen tussen alle kernen, maar ook met de buurgemeenten en het stedelijk gebied. De plannen voor de aanleg van de Noordelijke Randweg en de N69 zullen deze periode uitgevoerd worden. We hebben de ambitie om fors te investeren in fietspaden, niet alleen tussen de kernen maar ook in een snelle fietsverbinding met het stedelijk gebied. Zo kunnen inwoners van Bergeijk veilig en op een duurzame en snelle manier richting Eindhoven.

- Er wordt een nieuw fietspad gerealiseerd tussen de Weebosch en Luyksgestel.
- Tussen Westerhoven – Riethoven komt er een nieuw fietspad.
- De kern Riethoven – Waalre wordt middels een fietspad veilig met elkaar verbonden.
- Bij onderhoud van fietspaden willen we onmiddellijk de paden, daar waar het nodig is, verbreden.
- Kinderen moeten veilig naar school en verenigingen kunnen. We zorgen voor verkeersveilige routes van en naar scholen en verenigingen.
- We leggen een snelle duurzame fietsverbinding tussen Bergeijk en het stedelijk gebied aan. Bij realisatie van deze snelle fietsverbinding streven we naar een groene variant. Zo kan Bergeijk extra toeristen trekken vanuit het stedelijk gebied en kunnen inwoners op een snelle en duurzame manier door het groen naar de stad.
- Door aanleg van de Noordelijke randweg en de N69, houden we Bergeijk goed bereikbaar.
- Eindhoven Airport hoort bij een goede infrastructuur. Bergeijk wil in gesprek blijven en zich inzetten om geluidshinder en uitstoot te beperken. Daarbij houden we oog voor het economisch belang.

Natuur, recreatie, toerisme, een buitengebied in balans:

Gemeente Bergeijk heeft een groot oppervlak buitengebied met een enorme veelzijdigheid aan functies. Natuur, recreatie, toerisme, energie, wonen, zorg en bedrijvigheid zijn nauw met elkaar verweven. We werken samen met alle betrokken partijen aan een vitaal en aantrekkelijk buitengebied. Agrarische ondernemers willen we ontwikkelingskansen bieden. Hierbij worden geen concessies aan de volksgezondheid gedaan. We bieden ruimte aan nieuwe initiatieven voor vrijkomende agrarische gebouwen om tot omvorming te komen.

Balans tussen ondernemerschap, omgevingskwaliteit leefbare kernen en landelijk gebied is hierbij het uitgangspunt.

- Initiatieven die gericht zijn op verduurzaming van de agrarische sector steunen we.
- We staan voor een duurzaam pachtbeleid en hebben oog voor milieu, biodiversiteit en pachters.
- We investeren in de promotie van Bergeijk.

Bedrijvigheid en werkgelegenheid:

- Gemeente Bergeijk heeft een uitstekende uitgangspositie in de Brainportregio mede dankzij het Kempisch bedrijvenpark en een sterke maakindustrie. Bedrijvigheid en werkgelegenheid leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van onze kernen. Ook zijn recreatie en toerisme belangrijke pijlers en kent Bergeijk een grote diversiteit aan bedrijven. Ondernemerschap wordt gewaardeerd, er is ruimte voor nieuwe vestigingsmogelijkheden en kennisdeling. We investeren in een levendig centrum met een aantrekkelijke uitstraling. Er is voldoende parkeergelegenheid.
- Bij het ontwikkelen van detailhandel is de concentratiegedachte en de centrumvisie leidend.

- We bieden voldoende ruimte voor bedrijven om zich te vestigen in de gemeente door uitbreiding van bedrijventerreinen.
- Regionale economische samenwerking op het gebied van toerisme, recreatie en economie wordt bevorderd.

3. Betrokken bestuur, dichtbij

Bergeijk blijft een zelfstandige gemeente

De gemeente Bergeijk heeft de juiste schaalgrootte om de opgaven en gemeentelijke taken goed te volbrengen. De gemeente staat dicht bij inwoners zodat er nauw samengewerkt kan worden met hen. Er ruimte is voor maatwerk en particuliere initiatieven. De gemeente is vooral een gemeenschap en sterk doordat inwoners, verenigingen, clubs en maatschappelijke instellingen worden ondersteund en aangemoedigd initiatieven te ontplooiën. De lokale gemeenschap willen we versterken door een kleine afstand tussen inwoners en bestuur.

Samen met buurgemeenten optimaliseren we de samenwerking om gezamenlijke uitdagingen in de regio voortvarend op te pakken. ISD, WVK, GGD, ODZOB, MRE, Veiligheidsregio, Brainport en Politie zijn belangrijke partners om gemeente-overstijgende taken uit te voeren. Denk hierbij aan uitdagingen die niet stoppen bij onze gemeentegrens of waarvoor de kennis te specifiek is voor maar één gemeente.

Wat we alleen kunnen, doen we alleen; voor gemeente-overstijgende zaken zoeken we actief de samenwerking.

Financiën:

Bergeijk is financieel gezond en dat willen we zo houden. Structurele uitgaven dekken we met structurele inkomsten.

- We gaan op een bewuste duurzame manier om met onze stille reserves.
- Geen belastingverhoging indien dit niet noodzakelijk is.

Handhaving, veiligheid

Inwoners in gemeente Bergeijk moeten zich veilig kunnen voelen in hun eigen buurt. Veiligheid is een gezamenlijke inspanning, de gemeente werkt samen met inwoners aan een veilige leefomgeving.

Bergeijk, 26 april 2018

Bijlage 2: Brief provincie

Aan de raden van de gemeenten
In de provincie Noord-Brabant

Onderwerp: begrotingscirculaire 2019

Geachte raadsleden,

Door erop toe te zien dat de lokale overheden hun maatschappelijke taken goed uitvoeren, dragen we bij aan een bestendig en veilig Brabant met een sterk openbaar bestuur. Een bestuur waar de inwoners op kunnen vertrouwen. Respect voor de eigen verantwoordelijkheid van besturen is het uitgangspunt.

In het kader van onze interbestuurlijke toezichtstaak informeren wij u jaarlijks over de belangrijkste aspecten van de volgende (meerjaren)begroting. In het verleden stuurden wij een afzonderlijke begrotingscirculaire aan de raad en aan het college. Deze jaarlijkse circulaire bevatte enerzijds (wettelijke) bepalingen over het structureel en reëel evenwicht van de begroting, welke aspecten een rol spelen bij het bepalen van het structureel en reëel evenwicht en de communicatie over de vorm van toezicht. Anderzijds bevatte de begrotingscirculaire relevante ontwikkelingen van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en overige actualiteiten.

In mei 2019 wordt het nieuwe Gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK) vastgesteld. Direct na vaststelling sturen wij het nieuwe GTK naar u toe. In dit nieuwe GTK zijn de vaste onderwerpen opgenomen die ieder jaar in de begrotingscirculaire terugkwamen. Die vaste onderwerpen worden vanaf nu niet meer opgenomen in de begrotingscirculaire. De circulaire bevat nog wel de relevante ontwikkelingen van het BBV en de overige actualiteiten die voor u van belang zijn voor het opstellen/vaststellen van de begroting. Deze begrotingscirculaire is daarmee kleiner van omvang dan u in het verleden van ons gewend was. Gezien de geringere omvang maken we geen afzonderlijke begrotingscirculaire meer voor de raad en het college. In deze circulaire, gericht aan de raad, staat informatie die van belang is voor het vaststellen van de (meerjaren)begroting, maar ook informatie die van belang is voor het opstellen van de begroting, dus wellicht meer bestemd voor het college. Daarom sturen wij een kopie van deze circulaire naar het college.

Wij attenderen u ook op onze brief over de begroting 2019, waarin eventueel specifieke aandachtspunten voor u opgenomen zijn.

1. Ontwikkelingen Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten

De commissie BBV geeft in notities aan op welke wijze bepaalde onderwerpen in de begroting verwerkt kunnen of moeten worden. Kan, omdat de regelgeving meerdere verwerkingsopties toestaat en moet als de regelgeving verplicht tot een bepaalde verwerkingswijze. De BBV-notities bevatten dan ook aanbevelingen ('kan') en stellige uitspraken ('moet') voor de juiste toepassing en uitvoering van het BBV. In 2018 is onder andere de notitie structurele en incidentele baten en lasten gepubliceerd.

Notitie structurele en incidentele baten en lasten

Doel van deze notitie is om het onderscheid tussen incidentele en structurele baten en lasten te verduidelijken, zodat de begrippen 'incidenteel' en 'structureel' meer eenduidig toegepast worden. Deze verduidelijking vindt plaats door middel van een algemeen kader en diverse uitgewerkte (niet limitatieve) voorbeelden.

In de Notitie structurele en incidentele baten en lasten zijn onder andere de volgende aandachtspunten opgenomen:

- Een apart, zelfstandig leesbaar hoofdstuk (twee) specifiek gericht op raadsleden. Benadrukt wordt dat (voor raadsleden) het inzicht in de financiële positie van groot belang is om een goed beeld te hebben van het structureel begrotingssaldo.
- Algemeen uitgangspunt van deze notitie is, dat een gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele baten en lasten zijn dus de regel, incidentele baten en lasten zijn de uitzondering.
- De stellige uitspraak dat het verplicht voorgeschreven overzicht van incidentele baten en lasten een nadere toelichting vereist.
- De aanbeveling om in de financiële verordening een grensbedrag op te nemen vanaf welke omvang incidentele baten en lasten afzonderlijk gespecificeerd worden in het overzicht.
- De aanbeveling om het structureel saldo overzichtelijk in de begroting te presenteren en hiervoor gebruik te maken van het in de notitie opgenomen voorbeeld (zie de tabel die hiervoor is opgenomen in hoofdstuk 3, het kopje Structureel evenwicht).

Het is noodzakelijk voldoende aandacht te besteden aan de kwaliteit en volledigheid van het overzicht van incidentele baten en lasten. Er wordt in de notitie vanuit gegaan dat in principe alle baten en lasten structureel van aard zijn. Incidentele baten en lasten zijn uitzondering en dienen toegelicht te worden. Om te kunnen bepalen wat er nu wel en niet als uitzondering (incidenteel) aangemerkt kan worden, biedt deze notitie, door middel van een algemeen kader en diverse voorbeelden, een verduidelijking.

Uit ons onderzoek van de begroting 2019 blijkt dat een aantal gemeenten de volgende lasten als incidenteel hebben opgenomen, terwijl deze lasten volgens de nieuwe notitie structurele en incidentele baten en lasten als structurele lasten moeten worden aangemerkt.

- Lasten die verband houden met voorziene, regelmatig terugkerende verkiezingen. Alleen onverwachte verkiezingen (bijvoorbeeld als het kabinet valt) leiden tot incidentele lasten.
- In het kader van onderhoud wegen vindt er om het jaar een wegeninspectie plaats. De lasten van dergelijke wegeninspecties zijn vooraf in te schatten, er is geen eindtijd bekend en vallen daarom onder de structurele lasten.
- Lasten in verband met het actualiseren van bestemmingsplannen.

Ook komt het voor dat gemeenten gedurende een bepaalde (college)periode hogere lasten opnemen in het overzicht van incidentele baten en lasten wegens intensivering van beleid. Het feit dat de raming, wegens intensivering van beleid, jaarlijks fluctueert, betekent niet per definitie dat deze hogere lasten als incidenteel aangemerkt mogen worden. De aard van de raming blijft veelal structureel. De lasten vloeien namelijk vaak voort uit een structurele taak en kunnen daarom op basis van de nieuwe notitie niet (meer) als incidenteel aangemerkt worden.

Wij zullen de uitgangspunten van de notitie structurele en incidentele baten en lasten betrekken bij ons oordeel over het structureel en reëel in evenwicht zijn van de (meerjaren)begroting 2020-2023.

2. Specifieke onderwerpen

Decentralisaties Sociaal Domein

De taken binnen het sociaal domein worden nu enkele jaren uitgevoerd door gemeenten. Het algemene beeld is dat over de uitvoering van de daadwerkelijke zorg weinig klachten zijn. Het is van belang dit ook zo te houden. De zorg is een belangrijke overheidstaak.

Wel bestaan er zorgen over het financiële beeld. Tot een jaar geleden gingen veel gemeenten nog uit van budgettaire neutraliteit. Deze lijn wordt steeds meer verlaten. Veel gemeenten ramen de taken (inclusief de te nemen maatregelen) reëel. Door het reëel rammen van de taken wordt het financieel

resultaat, veelal een tekort, zichtbaar. De tekorten doen zich voornamelijk voor bij het onderdeel Jeugd.

Het is onze rol als toezichhouder om te beoordelen of de ramingen in de (meerjaren)begroting voor het sociaal domein reëel zijn en welke risico's gemeenten lopen. Daarbij betrekken wij de realisatie van de laatste jaarrekeningen, de verwachte realisatie voor het jaar 2019 en de verslagen van de accountant.

Voor de begroting 2020 gaan wij ervan uit dat alle gemeenten reëel ramen. De reële ramingen gelden niet alleen voor de uitgaven maar ook voor de bezuinigingsmaatregelen en taakstellingen. Deze zullen wij toetsen op hardheid en haalbaarheid.

De lasten van de decentralisaties in het sociaal domein hebben (in principe) een structureel karakter. Deze structurele lasten dienen daarom gedekt te worden door structurele dekkingsmiddelen. Alleen als de gemeente kan aantonen dat er sprake is van eenmalige lasten, bijvoorbeeld eenmalige lasten om de transformatie mogelijk te maken, vinden wij het acceptabel dat de gemeente hiervoor incidentele dekkingsmiddelen inzet. Wij gaan ervan uit dat de gemeente deze incidentele lasten (en baten) ook opneemt op het verplichte overzicht van incidentele baten en lasten in de (meerjaren)begroting 2020-2023.

Decentralisaties worden vaak in samenwerking opgepakt. Maar de deelnemende gemeenten blijven wel verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid. Wordt het budget overschreden? Dan kan dit aan de deelnemende gemeenten worden doorberekend. De financiële risico's kunnen dan groot zijn. Maak daarom goede afspraken met de organisatie die deze taken voor u uitvoert. Deze afspraken kunnen gaan over: de manier van werken, de periodieke informatievoorziening, de manier van verantwoording en de manier waarop u kunt bijsturen.

Opschuivend sluitend meerjarenperspectief

Bij de beoordeling van het structureel en reëel evenwicht, beoordelen wij of er sprake is van een opschuivend perspectief. Daarmee bedoelen wij, dat het niet toegestaan is om ieder jaar opnieuw een (meerjaren)begroting aan te bieden waarbij uitsluitend de laatste jaarschijf in evenwicht is. Is er in uw (meerjaren)begroting alleen structureel en reëel evenwicht in de laatste jaarschijf (2023)? Dan beoordelen wij of er sprake is van opschuivend sluitend meerjarenperspectief. Dit is het geval als ook bij de begroting 2019 alleen de laatste jaarschijf (2022) structureel en reëel in evenwicht was. In dat geval moeten bij de begroting 2020 minimaal de laatste twee jaarschijven (2022 en 2023) structureel en reëel in evenwicht zijn.

Lasten nieuw beleid/(her)investeringen

Een gemeente moet in staat zijn om de volledige jaarlijkse lasten, die voortvloeien uit een voorgenomen (her)investering, op te vangen binnen een structureel sluitende (meerjaren)begroting. In het kader van reëel ramen hoeft in het eerste jaar niet de volledige jaarlast van de nieuwe (her)investering te worden opgenomen. Het verschil tussen de volledige kapitaallasten en de geraamde kapitaallasten merken wij aan als een incidenteel voordeel. Bij de verantwoording van dit incidenteel voordeel verdient de bruto methode de voorkeur vanwege de inzichtelijkheid. De volledige kapitaallasten worden dan structureel geraamd en het incidenteel voordeel neemt u op in het overzicht van incidentele baten en lasten. Een andere optie is om dit eenmalige voordeel niet feitelijk te ramen, maar (extra comptabel) in mindering te brengen bij de presentatie van de structurele begrotingssaldi. Ook dan blijkt of u de volledige jaarlijkse lasten op kunt vangen binnen een structureel sluitende (meerjaren)begroting.

Ruimte onder het BCF-plafond

De bevoorschotting van de ruimte onder het BTW Compensatie Fonds (BCF-plafond) vindt met ingang van 2019 plaats van oktober tot en met december. De uitbetaling van de ruimte onder het BCF-plafond loopt dus niet meer mee met de periodieke voorschotten van de algemene uitkering vanaf

januari. Deze aanpassing houdt ook in dat de ruimte onder het BCF-plafond niet meer geraamd wordt in de algemene uitkering, maar afzonderlijk wordt geraamd.

Vorig jaar leverde deze gewijzigde werkwijze veel onduidelijkheid op. Gemeenten vroegen toen aan ons wat wij als toezichthouder een reële raming vonden van de ruimte onder het BCF-plafond in de (meerjaren)begroting. Helaas is er toen in de afstemming van de toezichthouders met het Ministerie van BZK en de VNG geen eensluidend concreet standpunt ingenomen. Dit betreuren wij. Om dit in de toekomst te voorkomen wordt door het Ministerie van BZK, de VNG en de toezichthouders bezien om voortaan (gezamenlijk) nadere richtlijnen op te stellen voor de wijze waarop de ruimte onder het BCF-plafond reëel geraamd kan worden. De verwachting is dat bij het publiceren van de meicirculaire 2019 er een gezamenlijke eensluidende richtlijn gegeven wordt om zo een reële raming van de ruimte onder het BCF-plafond in de komende (meerjaren)begroting op te kunnen nemen. Wanneer het onverhoopt toch niet lukt om een gezamenlijk standpunt in te nemen, zullen wij net als vorig jaar een eigen standpunt innemen wat een reële raming van de ruimte onder het BCF-plafond is. Wij zullen in dat geval ons standpunt direct na het publiceren van de meicirculaire met u communiceren.

Omgevingswet

De minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft de Tweede Kamer laten weten, dat de Omgevingswet per 1 januari 2021 ingaat. De ingangsdatum van 1 juli 2019 is hiermee van de baan.

Deze wet bundelt de wetgeving en de regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Er komt hiermee één integrale wet die ontwikkeling in de fysieke leefomgeving stimuleert en kwaliteit borgt. De gebruikers staan hierbij centraal. De gevolgen van deze wet zullen groot zijn voor alle gemeenten. Denk bijvoorbeeld aan het behandelen van vergunningaanvragen volgens het beginsel: één loket, één procedure en één vergunning. Dit heeft gevolgen voor interne procedures en mogelijk ook voor de organisatie. Het is dan ook van groot belang om een goede inschatting te maken van wat er op uw gemeente afkomt, zodat u zich adequaat op deze wet kunt voorbereiden. Daarbij past ook de vraag wat de financiële gevolgen voor uw gemeente zullen zijn. Denk bijvoorbeeld aan de personele inzet en begeleiding van het implementatieproces, opleiding van de medewerkers, ICT, ontwikkelen van de omgevingsdocumenten etc. Wij gaan ervan uit dat u in de (meerjaren)begroting 2020-2023 rekening houdt met de hieruit voortvloeiende financiële consequenties.

Voor meer informatie over de invoering van de Omgevingswet verwijzen wij naar het Programma Aan de slag met de Omgevingswet:

<http://aandeslagmetdeomgevingswet.nl>.

BTW (Belasting Toegevoegde Waarde) en sport

Door de wetwijziging uitbreiding btw-sportvrijstellingen in 2019 vervalt het recht op aftrek van btw voor gemeenten en andere exploitanten zonder winstoogmerk. Omdat de exploitanten tegen 6% (te betalen) btw-tarief een sportaccommodatie ter beschikking konden stellen en de aftrekbare btw op de kosten meestal 21% bedroeg levert dit voor de exploitanten een nadeel op en voor de Rijksoverheid een voordeel. Omdat de wetwijziging voortkomt uit Europese regelgeving en het geen bezuinigingsmaatregel is wil het kabinet deze gelden terug te laten vloeien naar de gedupeerden. Daarvoor zijn twee regelingen in het leven geroepen:

- De 'Regeling specifieke uitkering stimulering sport': gemeenten kunnen in de periode 2019-2023 een bijdrage aanvragen voor bestedingen inzake sportactiviteiten waarvoor geen recht op aftrek van voorbelasting bestaat. Deze specifieke uitkering bedraagt ten hoogste 17,5 procent van de gerealiseerde bestedingen.
- De regeling 'Subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties': vanaf 1 januari 2019 t/m 2023 is een subsidiepot beschikbaar, bedoeld voor de bouw en het in standhouden van sportaccommodaties, het beheer ervan en de aanschaf en onderhoud van sportmaterialen. Dit betekent feitelijk een teruggaaf van zo'n 20 procent van de investering.

De gevolgen van de wetwijziging kunnen van invloed zijn op de exploitatie van uw begroting.

3. Tot slot

Inzenden van uw begroting per post of digitaal

U kunt uw begrotingen, maar ook voor wijzigingen in begrotingen, jaarrekeningen en andere wettelijk verplichte documenten per post of digitaal inzenden. Zorg er bij digitale inzending voor dat u stukken toestuurt die wij goed kunnen archiveren. Op die manier blijft voor de toekomst duidelijk wat de besluitvorming is geweest. Een raadsbesluit met bijvoorbeeld alleen een link naar informatie op een website of app is niet voldoende. Zowel de fysieke als de digitale begroting en jaarrekening dienen qua vorm en inhoud aan de wettelijke eisen te voldoen.

Op brabant.nl staan diverse actualiteiten op het gebied van financieel toezicht. Hebt u vragen over deze circulaire dan kunt u contact opnemen met de heer T.C. (Teco) Noordegraaf van ons team IBT financieel toezicht. Hij is op maandag tot en met donderdag tijdens kantooruren bereikbaar via telefoonnummer 073-6808350. U kunt ook contact opnemen met de contactambtenaar voor uw gemeente.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

A handwritten signature in black ink that reads "R. Heijmerink". The signature is written in a cursive style and is positioned above a short horizontal line.

Drs. R. Heijmerink,
programmamanager Interbestuurlijk Toezicht

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.